

443

A

68

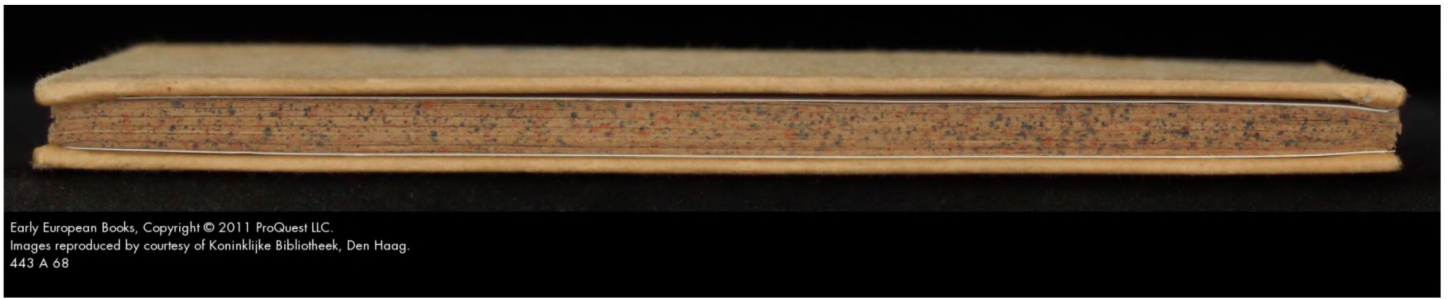
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
443 A 68

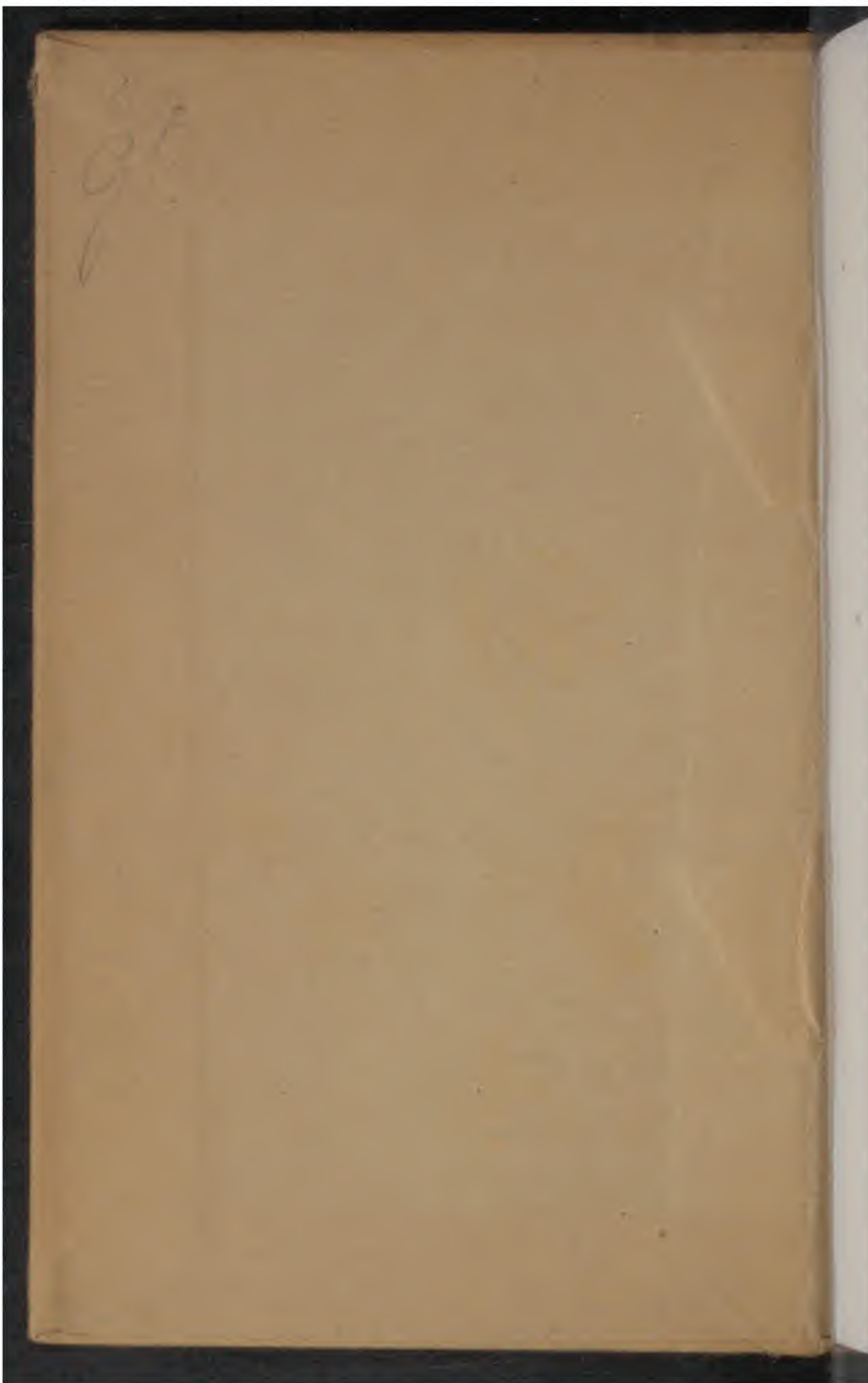
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
443 A 68

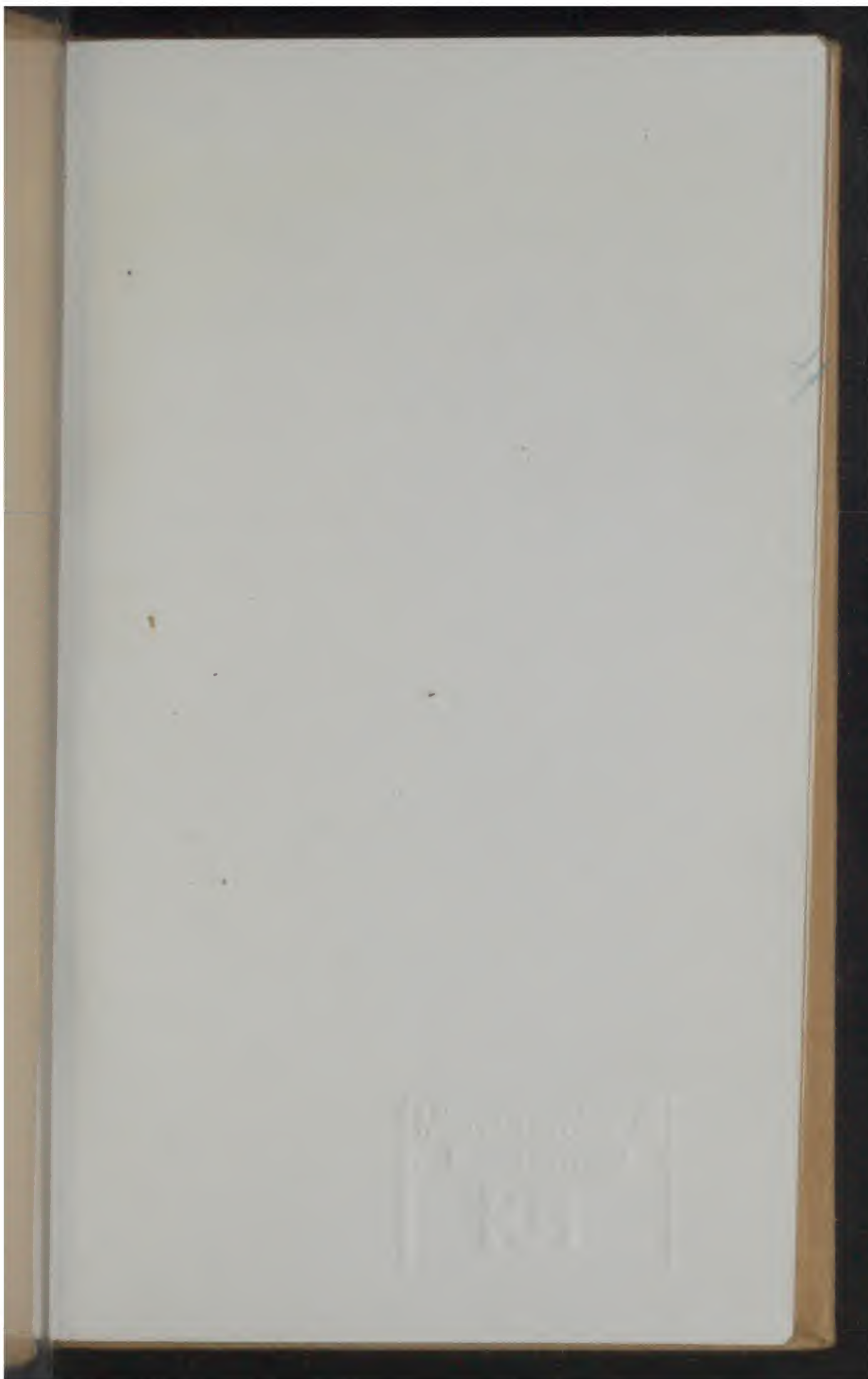

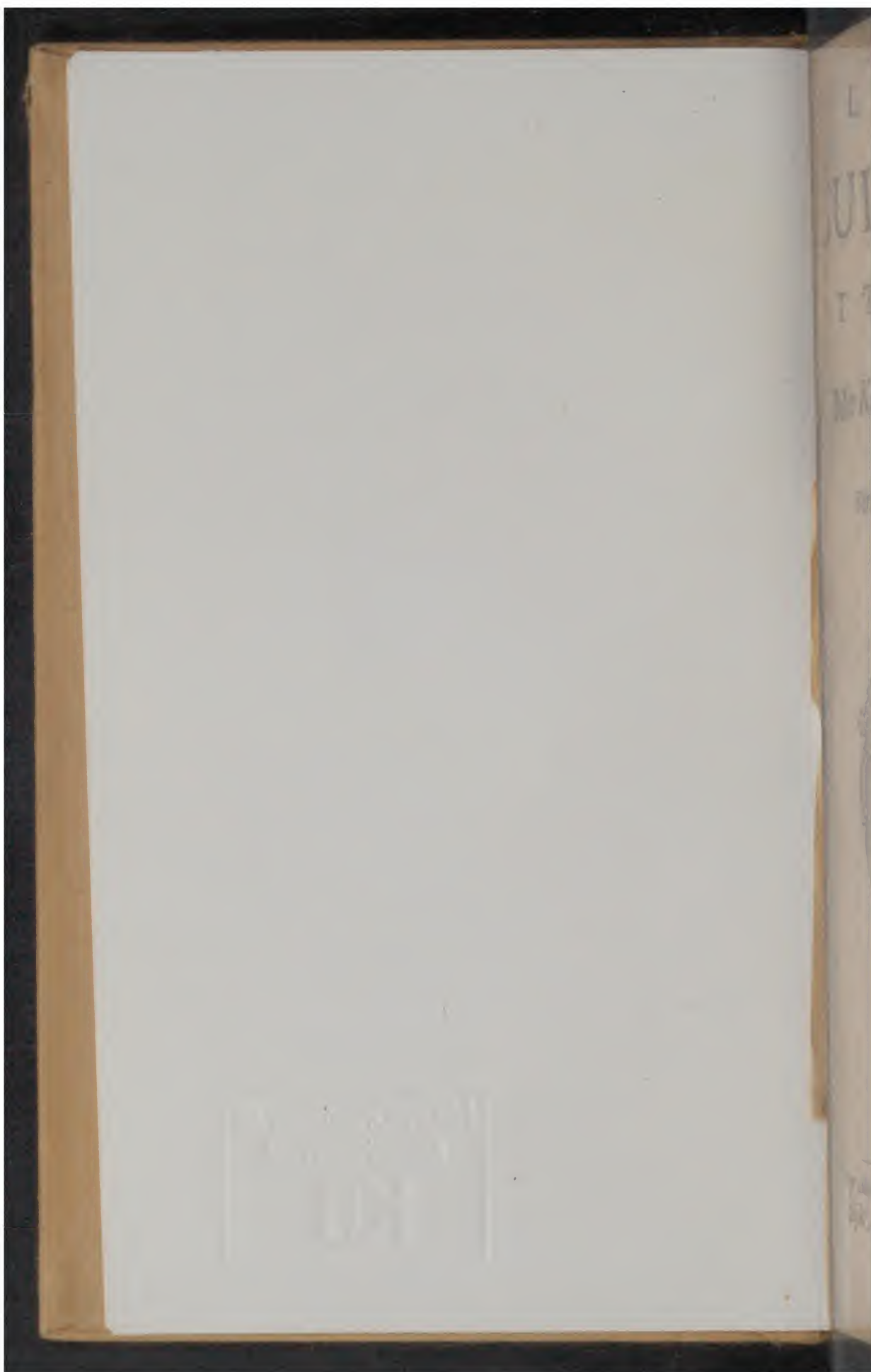
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
443 A 68

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
443 A 68

47
136.
L. MEIJERS
GULDE VLIES,

T R E V R S P E L
Met Konst- en Vliegghwerken, 68

*Vertoont op de Amsterdamsche
Schouwburgh.*

A M S T E R D A M,

By Michiel de Groot, Boekverkooper op den Nieuwen
dijk, tusschen de twee Haarlemmer sluysen. 1679.

S P E E L E R S.

Goden.

Menschen,

Spreekende.

Neptunus.

Juno.

Pallas.

Venus.

Proserpina.

Mars.

Merkurius.

Phœbus.

Kupido.

Iris.

Æolus.

Slaapgodt.

Triton.

Sirene.

Æetes, Koning van Kólchis.

Styrus, Koningh van Albanien, Medea
bruidegom.

Abfyrtus, Zoon van *Æetes*.

Medea, Dochter van *Æetes*.

Jason, Prins van Theffalien.

Telamon, Koning van Salamine,

Peleus, Telamons broeder.

Kalais,

Zethes, } Zoonen van Boreas.

} Vlies-
helden.

De Geest van *Phryxus*, Prins van Theeber
en Schoonzoon van *Æetes*.

Bode.

Zwijgende.

Vier Minnegoodjens.

Vier Winden.

Rey van Ongoden.

Rey van Vlieshelden.

Rey van Kolchische Eedelen.

HET GULDE VLIES.

T R E U R S P E L.

E E R S T E B E D R Y F.

T O O N E E L V E R S I E R I N G.

DP't eerste openschuiven der gordijnen, schittert in de oogen der Anschouweren een konstige en kostelijke Lusthof, met albasterstenen beeldewerk, en verschiet van prachtige tuin-gewassen koninklijk offeert. Ten weederzijden stuit het nieuwsgierich gezicht een lynrechte rijgh van aartige bloempotten, en altijd hangende fonteinen, over 's handts geschakeert, en leunende sommige met den rugh teegen, zommige overtoogen met lustelen, en zeegeboogen van kornoelietelgen, geitebladen, en kruut, zo dicht in een gevlochten, en gewosschen, dat rijgh oogstraal die t'eeniger steede machtig is te doorbooren, sich daar achter veilig verschuilt een laan van Cypressen, van welke zommige met haare spitse toppen daar over komen kijken. Uit de potten, met verheven beeldt-en-werk rijkelijk behangen, rijzen dicke bondelen van de aangamste bloengewassen, welker heughlijke veelverwigheit e bruine groente der bladeren, en heldere witheid van bast zeer glinsigh afftrekt. Boven 't vermaak des ge-
ts van gloeyende gouts-en-Zonne-en thunisbloemen, van armorde tulpen, purpere keizerskroonen en peonien, witte rode stokkroozen, heemelsblauwe waterklokken, en

A 2

paers-

4 HET GULDE VLIES.

paerfche, en roode mank opbloemen, staat de reuk niet in deelt, maar schept een volkomen vernoege in de lieffelyke luchten, die de gefpikkeldc anjeliercn, de roode, en witte roozen, en de purpere, geele, en witachtige narciffen, doen een gewaaffemdt, van zich geeven. Wie zo verſcheiden ſlag van bloemen gelykelyk op 't quikſte in haare kritt ziet, zal lichtelyk bezeffen, dat de wonderlyke krachten van Medea diepe wetenſchap hier onder ſpeelen, die om haars vader Luſthof boven alles te laten uitmuntcn, den loop der natuur verbijſterdt, doende in een zelfde faiſoen planten bloeyen, die zy verſcheidene toe-ghewijdt heeft. De zelfde hoogſte konſt blinkt ook wydthluſtig uit in de zinnelyke zwier en ſpringbronnen, die haar water t' aller wegen heen, om de bloempotten met haare zilvere droppen te bedauwen, en de fijne ſtraalen loozen, ſpuitende uit de monden van een zwart Minnegoodtjens, die een delfijn omringen, en overſchaaren, wien, armen en beenen, om elkanderen te onderſchooren, met wonderlyke draayen en boghten door een geſtrengel, en tot voetſteun hebbende een vierkant blok van wit albaſteer, de hooghte der potten evenaarende, en met golfachtige lyſten, anderanden, en beeldtjes in 't midden konſtig uitgehouwen. Tuffchen deeze twee weederzydſche regelen van bloempotten en fonteinen, loopt door een breedt en ruim wandelpaad, gefierdt met zes levensgrootte beelden, van witten albaſteer ſteen, los ſtaande, by paaren, achter den anderen, op laagwerpige vierkante voetſtukken van de zelfde ſtoffe, en met een neederhangende ſlinger van loofwerk behouwen. Door deze beelden heen, ten einde van 't wandelpaad, ondekt zy een plein, dat de ſtand der tooneelſchermen, en de plaatſen

't licht, na 't voorschrift der gezichtkunde geordent, een
 hondert voeten groot doet schynen, en 't ooghten allen
 den breet laat weiden, en speelen gaan, tot dat het in 't
 schiet stuit op de achtergeeevel van het koninklijk Paleis
 Kólchis. Welkers marmore kroonlijsten, en pylaren, ru-
 ande op voetsteunen, en gescheiden door tusschenparken van
 albast, en vol nissen van verscheidene omtrek, ten weder-
 den met bloempotten bepronkt, en in 't midden, daer de tuin-
 zich opent, bekroont met een ronden tooren, van twee
 anssen, met albaste beelden gesierdt, en komswijs gekapt
 een hemelhoogh schaliedak, t' over doen uitblinken de
 nodadigheid van den Bewooner van dit overheerlijk gebouw.
 Op de voorgrond van dit Lusthof, door twee ten wederzij-
 uitsteekende albaste leuninggen, elk met een bloempot op 't
 bezet, van het overigh afgescheiden, ziet men twee wa-
 ns, de eene ter slinker, en de andere ter rechter, uit de lucht,
 uiswijs voorby elkanderen vliegende, snellijk nederdalen.
 kostelykheit van de eene, getrokken van twee paauwen,
 de goude tabbert met paerlen, en diamanten konstigh be-
 ait, daar de godinne, die daar in zit, meê praalt, nevens
 kroon en scepter, die zy draagt, geven genoegh te kennen
 zy Juno is. Uit de nette konst daartegen van de andere,
 den vergulden helm, harnas, en speer, als ook den be-
 laar met Medusas slangenhoofd bemaalt, blijkt t' over, dat
 en andere godinne, als Pallas, nevens Juno van den Hemel
 gesteegeen. Zo haast zijn deeze wagens niet ontlast van
 hare vracht, of zy vliegen gezwindelyk wegh, terwijl de
 godinnen zich by een voegen, om de oorzaak haarer komst te
 elden.

Juno, Pallas.

Jun. **D**oorluchtigste Oorlogsmagt, en Konstvoogdesse
Die Steen, en Staaten queekt door staal, en leffen
O Pallas, verder niet reikte onse reis.

Hier bloeit het Lusthof van het Rijkspaleis
Van Kólchis, daar Medea, ten verzoeke
Haars vaders, eer de dag rijft, op zal vloeken
De Scepterdaagster van het Rijk der nacht
Proserpina, om uit haar' monde, door kracht
Van toverdicht, het inzicht op te spooren,
Welk machtrigh waar, heldt Jason te bekooren,
Om, met de Vorstenpraal van Grieeckenlandt,
Door weer en windt, te volgen Phasis strandt.

't Schip Argo, met dat puik van fiere helden,
Wier stoute tocht alle ceuw, en tong wil melden,
Bezwangert, hebben wy op zee, en zandt
Met onze gonst beschaduw't; en de handt
In 't barnen van balstuur'ge waternooden,
En dootsgevaer gezamenlijk gebooden,
Door 't klotfend Cyaneesch geberght geredt,
En eind'lijk op behouwd'en ree gezet.
Sints riedt hun nut, ons van elkaar te spreiden,
En 't pak dier zorg, en toezicht met ons beiden
Te deelen. U na 't heir, en my na 't hof
Toe wenkte een vruchtbaar veldt vol rijke stof
Voor onz' geneegenheidt, om ruim te weiden
Tot vord'ring van hun oogmerk. Na dat scheiden
Schijnt uwe zucht noch niet verkoelt; nu ghy
Van 't starrendak weêr neêrstreeft neevens my.

Pall. Vorstin van 't Godendom, die goudkroonen,
En scepters telt, en wijdtgeduchte troonen
In uw gewoudt: en handthaast d'echte min;
O Juno, acht Miners niet wuft van zin:

Ha

TREURSPEL.

7

Haar harte blaakt noch in zijne oude vonken
Tot Grieken; 'k heb hunn' boezemen beklonken
Met dubb'len moedt, en meer als heldenkracht.

Æetestroon, geschokt door d' oorloghsmacht
Zijns Broeders, met Buurvorsten angespannen,
Boog, door 't rammeyen van deeze aartstirannen,
Zich reets ten val, en lagh al lang in 't zandt
Ter neêr geploft: waar zy, door d' onderstandt
Der strijdbaarheit van deez' manhafte helden,
Niet onderschraagt, voor wien fluks uit den velde
De vyandt stoof, al d' oorlogsmist verdween,
En 't licht der scepterstaf blonk, als voorheen,
In volle glans. Ik heb, met lauwervladen,
De kruinen van die krijgers overladen,
En Kólchis majesteit zo dier verplicht
An hunnen arm. Maar, wat hebt ghy verricht?
Ghy zoudt, terwijl in 't heir de wapens klonken,
In 't hof met min Medeas borst ontvonken
Op Jason. Staatze al lichterlaaie in brandt?

un. Al 't minnevuur, welk Venus my ter handt
Gestelt hadde, om haar hart in gloet te zetten,
Heb ik haar ingeaâmdt met volle hette:
Maar, hoe 'k my queet, ons doel wit niet geraakt.
Die forlle ziel, die alle teerheidt wraakt,
Heeft wel gevoelt iets ritz'len: maat haar' plichten,
Haare ondertrouw, haar' konst van toverdichten,
Haare eer, haar' hooge moedt, en staat, en stam
Fluks hebben weêr gedooft den brandt dier vlam.
Dies ik mijne Iris wil na Venus zenden,
Op dat zy helpe ons dezen anslagh enden
Met haaren zoon. Daar daaltze al, van om hoogh,
Op 't schoon gespan van haar' veelverwde boogh.

*Op dit zeggen van Iuno daelt de Godinne Iris, zittende op het top
van haaren Reegenboog, wiens einden beide de zijden des Tooneels bereiken, van liever leede uit den Heemel needer, midden op het Tooneel.*

A 4

I I. T O O.

I I. T O O N E E L.

Juno, Pallas, Iris.

Iris. **O** Dochter van Saturnus, gemaalinne
 En zuster van Jupijn, ghy koninginne
 Des heemels, op wiens wenk al 't aardtrijk past,
 Ik stijg van 't zwerk hier needer op uw' last,
 Waar heeft haar' majesteit mijn' dienst van nooden?
*Middelertwyl, dat Iris neederdaaldt, biedt zy met deeze vy-
 voorgaande reegels Iuno haaren dienst an; op wiens gebod
 van haaren reegenboogh afgetreden zijnde, klimt de zelv
 weeder langzaamlijk na den heemel.*

Iuno. Mijne Iris, trouwe tolk van mijn' geboden,
 Treef af, en toef, tot dat ons zy bewust,
 Met welk een hart, de komt an Kólchis kust
 Van Grieken Vorst Æetes an wil hooren,
 Als Proserpijn, ten afgronde uitgezwooren,
 't Hoogh wichtigh ooghmerk hem zal doen verstaan
 Der moeyelijke reis. Daar komt hy aan,
 Vorst Styrys en Absyrtus zijne zijden
 Bekleên, Men heeft hun byzijn niet te mijden;
 Want sterfflijk oor, noch oogh, en hoort noch ziet,
 Ten zy men 't zelf begeer', 't onsterfflijk niet.

I I I. T O O N E E L.

Juno, Pallas, Iris, Æetes, Styrys, Absyrtus.

abs. **H**eer Vader, ik beken't; de minste heldt van Grieken
 Een taaije slagphen strekte an d'afgefoolde wieken
 Van ons ontzeenuwdt heir. Hun opperhoofd in 't bars
 Metaal beklonken scheen geen mensch, maar zelfs God Mars
 Zo wierp hy in het zandt, wat hem dorst reegenstreeven.
 Zijn' dapp're deegen heeft, tot drymaal toe, uw leeven,

Te

Ten koste van zijn bloedt , geredt uit doodts gevaar.
 Oom Perse , die , gelijk een aartsgeweldenaar ,
 Aanvliegen quam , om u uw' scepterstaff t'ontrooven ,
 Is met zijn krijghsheir voor hunn' sabel sluks verstooven.
 De zeegh' stondt vol ; komtze ons maar niet te duur te staan.
 Hunn' beede , en uw' beloft mijn' ziel met zorg belaan.
 Het gelt uw' kroon : mijn' vrees wil wis iets vreemts bedie-
 den. (bieden,

Æt. 't Is waar ; toen Grieken my eerst quam hunn' hulp an-
 Wierdt , op hun anstaan , weêr by eede een beê beloofdt,
 Van hen te doen , als 't vuur des oorloghs lagh gedooft.
 Daar meenigh neederlaagh my dreighde met verliezen
 Van rijk , en leeven , docht my dit een billijk kiezen.
 Hunne eisch , hoe wijdtze ook springht , stijgt nimmermeer
 zo hoogh.

Abf. Ik ducht , hunn' verre reis niet laegers heeft in 't oogh.

Æt. Gh y doolt. Hoe? hielpen zy my dan deez' kroon bewaeren
 Voor and'ren , om die zelf te rijten van mijn haeren ?

Abf. Het loopt een hofmaar , dat hunn' toght om 't Gulde vlies
 Is angelegt , waar an geschakelt hangt 't verlies
 Van 't rijk van Kolchis , zo als Phryxus schim , an 't waaren
 By ontijdt , om uw' koets , zeer vaak quam openbaaren.
 Indien hunn' beê nu eischt dat kost'le pandt ten loon ;
 Hoe dunkt u , wil 't dan staan geschapen met uw' troon ?

Æt. Indien hun beê tot eisch van zulk een pant durft steig'ren ,
 Is hun die reets ontzeidt , ik hoefze niet te weig'ren.

Dat dierbaar Ramsvel , in Gradivus offer woudt ,
 Dien Godt door Phryxus daar gewijdt , hangt roevertrouwt ,
 En dag en nacht bewaakt van drie verwoede dieren ,
 Eendraak , die nimmer slaapt , en twee ontemb're stieren ,
 Door Circe , en door Medee gevloekt op deeze wacht .
 Onoverwinnelijk door menschelijke kracht.

Abf. Dat zy zo 't wil . Hun komt wil ons met rampen drukken.
 't Gemoedt voorspelt een reeks van bystere ongelukken.

Æt. Hou moet , mijn zoon , hou moet , tot dat Medee verschijn' ,
 En wacht den uitslag uit de mondt van Proserpijn.

Een

HET GULDE VLIES,

Een uur voor midnacht heeftz' haar' drakejacht gellage:
 In 't koperen gareel van haer' bezwooren wagen,
 En zich na Mavors woudt, ter zwarte beëvaart, heen
 Doen voeren, om tot deeze opz weering toe te treên.
 Zo zy wil keeren voor den dagh, moet zy niet marren:
 De zon naakt reets de kim, en bleekt het licht der starren.
 Ik hoor gerucht; het is 't gegier der draakevlerk.

Medea komt: haer' kar rolt needer van het zwerk.

*Medea vertoont zich in 't verschiet, om hoog inde lucht op haaren
 betooverden waagen, van twee vliegende Draaken voortge-
 zoogen, die in 't neêrdaalen vuur spuwende, met een groote
 snelheit, haar van afteren na voeren voeren, en op de aarde
 neêrstryken.*

I V. T O O N E E L.

Juno, Pallas, Iris, Æetes, Medea, Styruſ, Abſyrtus.

Medea, uit de lucht neederdaalende.

Ruimt plaats ghy toorenen, en tempelen, en daken,
 En hofgewaſſen, ſluit den vaert niet mijner draken,
 En laat my onverlet neêrſtrijken uit de lucht.

Op de aarde needer zijnde.

Hou ſtant, mijn jagt, hou ſtant; hier 's 't uiteinde uwer vlucht.
Styruſ, Medea uit de waagen helpende.

Zijt welkom, waerde bruidt.

*Medea uit haaren waagen getreeden zijnde, vlieght de zelve
 op, na den Hemel, uit het gezicht der Anſchouwers.*

Hoe dus verweerd? uw' kleeden

Met bloedt bemorſt? wat 's dit?

Med. De konſt brengt, Vorſt, zulks meede.

't Gelief Heer Vader, zich te voegen an een zy,
 Op dat ik ſtort mijn' beë, en ſluit' mijn' tovery.

Ontſchaakte Dochter van vrouw Ceres, gemalinne
 Des helſchen Jupiters; ontzagblijke Vorſtinne
 Des jammerpoels, die, in een eeuwigduiſtre nacht,

Met

Met uw' bezwalkte staf, het akeligh geslacht
 Der wangedrochten, en verdoemde razeryen
 In teugel houdt; en van uw' troon, na alle zyen,
 Uw' naare spookten zendt, ter straf van 't zielloos volk,
 Welk afzweeft, t'aller stondt, na d'onderaardsche kolk:
 Proterpina, die nooit geweigert hebt te luisteren
 Na mijn' geboen, ik heb met preevelen, en snuisteren,
 Te nacht, in 't naaste van Gradivus offerwoudt,
 Voor uwe heilichheidt een trots altaar gehouden,
 En barevoets, ontgordt, met ongevlochte vlechten,
 Met naeckte schouderen, het offer toe gaen rechten,
 En, als Paapin, daer op een lam, heel zwart van vacht,
 En een onvrucht'bre koe, met eigen' handt geslacht:
 Daer na met reut'lend bloedt, tot drymaal, d'outerzoomen
 Rondtom bestrooit, en van Cypresse-en Ybenboomen
 Een vuur geboet, welk met een lijctoorts, uit een graf
 Gerukt, ontsteeken, zulk een droeven dampvlam gaf,
 En, met zodoedsch een licht, de blaân bestreek by vlagen,
 Dat d'onvertsaaghste heldt op dat gezicht zou tsaagen.
 Toen ben ik drywerf, met een tidd'rend slinkerbeen,
 En scheefgedraiden hals, daer aars'ling om getreen,
 Al mom'lend, stortend' mijn heillooze toverrijmen.
 De Maan, op dat gelol gedoodtverwdt, sloeg an 't zwijmen,
 En schoof een zwarte wolk voor 't angezicht vol schriks;
 Die braeckte donder, met veel ysselijk gebliks,
 En dwarrelwinden, die, den telgen doorgestooven,
 Ontroeren 't stille woudt, en d'outervlam uitdooven:
 Al klare merken, dat mijn vloeken wierdt verhoort.
 Stijgh helsche Juno dan, ik maan u om uw woordt.
 Laet voor een poos uw rijk, met neegen zwavelvloeden
 Doorwatert, en wil u door 't aardrijk herwaerts spoeden.
 Kom zelf, zend niemandt: want geen eunjer uit den hoop
 Heeft breins genoegh, om my t'ontwarren deezen knoop.
*Op't eindigen deezertoverbeede, rijst de aarde, van langkzaamer
 handt, om hoogh, en maakt eenen welgevormden heuvel,
 welke, tot een voegelyke hooghte geseigert zijnde, bruskelyk*
 voor

voor openbarft, en een wolk van vlam en rook uitwerpt; waar onder zich een vervaerlijk getoet mengelt. Deeze verdweenen zijnde, komt Proserpina, van onderen op, uit het lochrijden, zittende, koninklijk opgeschikt, op haaren helschen praalwagen, voortsghesleept van twee groote beeren, en bestuurd met een stoet van onderaardsche Goden. Medea spreekt inmiddels voors, en verhaelt kortelyk 't geen zich vertoont.

Mijn dreunend toverdicht heeft tot in d' helsche kolken
Geklonken. D'aarde trilt, en stijght vast na de wolken,
Plaats ruimende, waar langs haar' wagen opwaarts rijdt.
De heuvel groeit in top: zy suizebolt: daar splijt
Zy met een wijde kloof, vvelke uitbraakt damp en vonken.
'k Verneem haar op haar' kar, gesleept van beeren, pronken
Met scepterstaf, en kroon, en vorstelijk gevvaadt,
En met een stoet bestuvt van ongoon, na haar' staat.

V. T O O N E E L.

Juno, Pallas, Proserpina, Iris, Æetes, Medea, Styrrus,
Absyrtus.

Prof. O Zoon van Phoebus, uit Antiope gebooren,
Ik koom, van ond'ren opgezvvooren,
U melden d'oorzaak van der Grieksche helden reis.
Uw' scepter kan hen niet bekooren,
Nochte is van 't Noodtlot hun beschooren;
Medeas min vernoeft hunne eisch.

Proserpina, die helsch orakel van haren wagen afgekondight heb-
bende, keert ter rugge, en rijdt weeder, in de zelfde ordie als zy
daar uitgesteegen was, ter heuvelspleete in, gevolgt van haa-
ren hofsleept. Zo dra heeft deze haren voet daar niet in, of daar
stuijft weder, onder een naar en heescht toeten, uit een zwarm van
vuur en damp, welke vertrokken zijnde, ziet men de kloof geslo-
ten, en den heuvel, gelijk hy te vooren gerezen was, wederom van
hever leede needer zinken.

VI. T O O .

VI. T O O N E E L.

Juno, Pallas, Iris, Æetes, Medea, Styruſ, Abſyrthus.

ty. W At harder donderſlag trof daar mijn hart door d' ooren.
Heer koning! ach mijn' Bruid! wat ramp is my beſchoren?

Æt. Hou moedr, Vorſt Styruſ: waar zinkt nu u koningshart?

ty. De min ſpant daar de kroon.

Æt. Uvv' Bruidt verzettede uvv' ſmart.

Of ſchoon haar' min den eiſch der Gricken kan vernoegen,
Mijn' keur behoekt zich niet na hunne keur te voegen.
Men verght my vrucht'loos af, 't geen my niet toe behoort.
Ik hebſe an u verloofd, ik breekt geenſins mijn vvoordt.

ty. Heidt Jaſon ſpeurt men in Medeaſ min te blaaken,
Hy vvenſchtme, uit kracht van uvv' beloſt, dien ſchat t'ont-
ſchaaken.

Uvv' vorſtlijk vvoordt gebiedt dien eiſch hem toe te ſtaan.

Æt. Mijn vorſtlijk vvoordt gebiedt dien eiſch hem af te ſtaan;
Mijn tvveede vvoordt en zal mijn eerſt' niet tegenſpreken.

V Vees vry geruſt.

*Æetes en Abſyrthus
ſpreken hier alleen
terzyden.*

ty. VVel aan, ghy zult u vvoort niet breeken,
'k Vertrouvv 't u. Maar, hoe ſtaat, mijn' Bruidt, uvv hart dit
aan?

Het myne is daarom meer, als Vaders vvoordt, begaan.

Med. Mijn' dochterpligt zal my an Vaders vvoordt verbinden.

ty. Dat koelt de vlam niet, van vyie ooit oprecht beminden:
V Vat's 't lichaam zonder hart. Om 't hart is 't dat men vrijdt.
Ik kamp om deeze zeege in mijne minneſtrijdt.

Med. Prinſſes Medeaſ hart is ſchootvry voor de ſchichten
Des minnegodts; het draait op 't vvenken ſyner plichten.

Die minnaar heeft my, dien ſy gonnen mijn genot:

Dat valt u, Vorſt, te beurt, vernoeg u met dit lot.

ty. Mijn vvaerd', uvv' vveérmin, niet u plicht kan my vernoegen.

Med. Mijn fier gemoedt kan tot die laf heit zich niet voegen.

ty.

Sty. Ach, waar 't zo! 't zelfde wat het snerpen mijner smart:

Maar (laas) ik heb uw' plicht, een ander heeft uw hart.

Med. Een ander heeft mijn hart? wie!

Sty. Jason, 't hooft der helden,

Die onder 't loof vaak van dit luthof u verzelde,

Waer u zijn' minneklaght in d' ooren lekker klonk,

En ghy zijn droef gezicht opklaerde met een lonk.

Mijne oogen

Med. Styruſ, ſtaek mijne ooren meêr te vergen.

Medea's harte veel te hoogh licht, om zulk tergen

Te dulden zonder wraak. Ghy quetſt mijne eer, en ſchaemt:

'k Heb my gedragen, als 't een Rijksprinſſes betaemt,

En dat vernoege u. Maer

Sty. Daer komt mijn meedeminnaer.

V I I. T O O N E E L.

Juno, Pallas, Iris, Æetes, Medea, Styruſ, Abſyrtuſ,

Jaſon, Telamon, Zethuſ, Kalauſ. Vlieshelden.

Æet. **M**Anhafte helden, door wiens moed ik bleef verwinnaer

In 't oorlogsveld, mijn' ziel zich belgt, dat mijne kroon

Zo lang blijft in gebreeke, om uwer kloekheidt loon

Te ſchaffen voor haer' dienſt, van zulk een groot gewichte.

En ſchoon my mijn' belofte al niet an u verplichte,

Zo ſteekt nochtanſ mijn' ſtaf zo diep in uwe ſchuldt,

Dat ghy niets eifchen kont, welk ghy ontbeeren zult.

Iaſ. Ghy zoon des Zons, die hierin 't kille en yzigh Noorden,

Van Tauruſ toppen af, langſ Phariſ troiſe boorden,

Tot an d'Euxinſche zee, met uw' geduchte ſtaf

Het rijk van Kolchiſ houdt in dwang door loon en ſtraf;

Indien onſ' wapenſ tot uw voordeel iets bedreeven,

Dat werde uw' goede zaak, en lukſtaf toegeſchreeven:

Doch zo onſ' kleene dienſt iets by u geldt, dat ſtrekk'

Om door 't beloofde te bevoord'ren onſ' vertrek.

Een

Een ingebooren' drift, en zucht ten vaderlande
 Prikt ons geduurigh an, te keeren van uw' stranden:
 't Schip Argo zeilree, toght te steeken weêr in zee:
 Niets houdt ons, dan alleen voldoening onzer bee.
 Deez' drijft ons herwaarts an. Zijn' majesteit verwaerdige,
 Door quijtinge van zijn' belofte, ons af te vaerdigen,
 En te verwijderen niet langer onze reis.

y. by zich zelfs. Hy heeft op de Prinsles het oog: z'is wis zijne
 eisch.

ët. 'k Heb mijn' belofte by de Zon, en Mars bezwooren,
 En zalze u houden. Dies spreekt onbeschroomt. Laat hooren,
 Wat eischt ghy? Niets, van 'tgeen 'k vermag, wil u ontstaan.

y. by zich zelfs. Het gelt Medea. Ag! mijn hart wat gaat u aan?

f. Uit onzer aller naam, durf ik u dan verklaren,
 Als dat wy, door zo veel gevaaren, zijn gevaren
 Alleen om 't Gulde Vlies. Dit 's 't inzicht onzer reis,
 Dits 's d'inhoudt onzer bee.

bf. Helaas! wat droever eisch!

ët. Wat hoor ik, ach!

af. Hoe nu, ô Vorst, ghy staat verslagen:

ët. En zoude ik niet? ghy wilt my al mijn heil ontdraagen.

An 't Gulde Vlies hanght vast de welstandt mijner troon.
 Die my dat pand ontnemt, neemt my met een mijn' kroon,
 Die ghy verdaadight hebt, ten koste van uw leeven.

af. Wat yd'le dootschrik doet zo groot een Koning beeven?
 Wie stak u zulks in 't hooft.

Eët. Mijn schoorzoou Phryxus zelf;
 Zijn' schim, gesteege uit het onderaardsch gewelf, (ren,
 Quam meermals door het hof, en om mijn nachtkoets waa-
 En duid'lijk dit besluit van 't Noodlot openbaaren.
 Het is geen wufte waan; maar welgegrondt bericht.

af. Sla geen geloof an zulk een byster nachtgezicht.
 De hel bescheert niet van het luk van Vorst, en volken,
 Nocht d'Hemel leent zijn stem, om 't Nootlot te vertolken.
 Dies zoek geen uitvlucht, welke onz' beede stelt te loor.

ët. Ik zoek geen uitvlucht; maar stel u de waarheidt voor.

Ves-

Verdenkt my niet; geen list my tot deeze antwoordt porde
Eischt vry mijn halve rijk, 't zal, Helden, u geworden.

Ias. Geen scepterwinst verlokte ons uit ons vaderlandt:

Alleen het Gulde Vlies trok ons na Phasis strandt.

Æt. Hoe dringt gh' hier dus op? Is die eisch niet te verzetten?

Tel. 'tis noodtdwang, die ons parst. Wy buigen onder wetten

Van Opper machten, en van die daalt af deeze eisch.

Wy toghten alle na ons wederommereis.

Het Vlies baent ons dien wegh: al 't and're is tijdtverslijten

Vernoechgh onz' beede, wilt ghy uw' belofte quijten.

Æt. Rampzalige belofte, oft voor u, oft voor my.

Hoe 't althoopt, een van ons kan 't onheil niet voorby.

Het Vlies, ghy Helden, staat niet in mijn' maght te geeven

Wie 't hebben wil, moet daar door duizent doon na streeven

Mijn schoonzoon Phryxus, Prins geteelt uit Grieksen stam

Waar an ghy maaghschap telt, wanneer die goude Ram

Hem over landt en zeen zijns stiefmoers felle laagen

Ontvoert had, heeft tot dank an Mavors opgedraagen,

En an een boom gehecht in 't offerwoudt zijn vacht,

Daar haar die Godt beschermt houdt teegen menschenkracht

Een schrikkelijke Draak, met vuur en vlam te spuwen

Uit zijn' gegloide balg, en groenvergifte kuwen,

Houdt, onder an den voet des booms, by dage, en nacht,

En nimmermeer van slaap bevangen, scherpe wacht.

Aleer men toegang krijgt, dit schrikdier an te rannen,

Moet ghy eerst tenimen, en in 't kop're ploeghjuk spannen

Twee dolle Stieren, nooit geslagen in 't gareel:

Zy werpen dikken damp, en vuur, uit neuze en keel,

Met kop're klauwen, en gespitste staale horenen.

Met dit gespan, staat u Mars akkerveldt vol vorenen

Te ploegen, en daar in te strooyen heilloos zaadt

Van draake tanden, waar de grondt, op heeter daadt,

Van zwanger, baaren zal een oegst van oorloghs knechten

In 't volle harrenas beklonken, die bevechten,

En te gelijk verwoedt u wil na 't leeven staan.

Indien ghy moedt hebt deez' gevaaren an te gaan,

Ze

Zo trekt te veld', ghy mooght, als 't u ghevalt, beginnen,
Ik waagh mijn' kroon. Met Vlies hoort u toe, kondt ghy 't
winnen.

7. Quijt ghy dus uw' belofte, en voor dat we uit den noodt
U hielpen, en uw rijk, jaaght ghy ons in de doot?

Een and're erkenenis voor onze dienst verwacht is.

8. 'k Geef, dat ik kan: ghy verght, 't geen buiten mijne
macht is.

9. Meenedigh Koning, wat verdichtge, om niet te geven,
Deez' zwartigheên. Onz' moedt daar door weet heen te free-
ven.

Na dat der helden hulp zo ruim dat kleen geschenk
Verdiendt hadt, riedt uw' plicht, op d'allerminste wenk
Hen dat op t'off'ren; daar ghy 't nu zo loos dart weigeren.
Maar onze manhaft zal dien noodt wel oversteigeren,
En, heefze uw' troon gestut, doorbrecken met haar' dolle.

10. Gaat heen, verdelgt den Draak, de Stieren 't Oorlogsvolks,
En na die zeege, zult ghy 't Gulde vlies ontfangen.

11. Wy willen zien, hoe ver onz' heldthast toe kan langen.

En, of 't gebeurde, dat te kort onz' sabel schoot,
Zal, hoop ik, al ons rot niet sneuv'len in dien noodt;
Maar iemandt leevendigh in Grieken wederkeeren,
En tijding brengen van ons lot. Wacht deezer Heeren,
En Vorsten vaderen dan, met een talloos tal

Van scheepen, dicht gepropt van krijghsvolk, an uw' wal,
Om op zo trouweloos een Vorst hunn' doot te wreken.

12. Vervvaande Grieken, staakt dus overdvvaalsche spreken

Bezeft, vrie dat ik ben. Het koninglijk geduldt
Te lang gesart, barst uit in 't endt, en straft de schuldt.

En zo de diensden, die mijn' scepter heeft genooten
Van uyve wapens, en uyv bloedt, voor my vergooten,
Niet voor u pleiten, om op 't zachst' met u te gaan,
Geloof, uyv' stoute tong quame u vry duur te staan.

Vertrekt fluks uit mijn landt, oft 'k zal u doen vertreken.

13. Wy gaan; maar 't Gulde vlies moet ons tot leidsman strecken.

VIII. T O N E E L.

Juno, Pallas, Iris, Æetes, Medea, Styrrus, Absyrtus.

Æet. **W**at dunkt u Vorst, en u mijn' dochter, en mijn zoon,
Van desen trois! *Sty.* Sy quetst d'oogappel uwer kroon.

Abs. Te meender, nu sy na diens ondergang durft doelen.

Æet. Indien sy liep gevaar, ik soud hen doen gevoelen
De wraak dier hoen. Maar 't Vlies hangt sterk genoeg bewaart.

Abs. Ik twijffel elter: hunn' heldthafte oorlogsaart
Streeft alles door. Ik ducht, indien zy 't maar beginnen,
Zy sullen eind'lijk die gevaaren overwinnen.

Sty. 't Schijnt sonder zorg niet. Dies het veiligste verkieft;
En stuit ze; eer door verzuim ghy 't Gulde vlies verliest.

Æet. Hunn' dienst, en mijn' beloft, die kanten zich daar tegen.

Sty. Uw's scepters welstandt moet alle inzicht overwegen.

Abs. All' hunn' betrachtingen na deescs neerlaag staan.

Æet. Zy zijn strafwaardig, nocht behoorden die 'ontgaan.
Hunn' diensten evenwel verdienen wat meedogendheidt.

Abs. Wie Koningen steekt na hun kroon, quetst d'Oppermoog-
gendheidt.

Verdelg dat wangedrochte, aleër het ons verdelgh'.

Æet. 't Heeft rant en klaauwen; en so't mijn' gemeent zich belg',
En viel' hen toe: hier woude al 't koningrijk afwaagen.

Sty. Men stell' bedekt bedrogh, en loofse list, en laagen
Te werk; so zeilt ghy die steenklippen mis. *Æet.* En hoe?

Sty. De Prins, en ik spoey' heen terstondt, na Argo toe
Met uw' getrouwsten, om dat in de brandt te steeken.
Inmiddels wil Medee heldt Jasons toeleghe breken
Door toverkunst, die hem doe loopen in de klem,
En neederstorten al der Helden hoop in hem.

Men strooy dan uit, dat, door het sorgeloos bewaaren,
Die ramp hen drukt. Een deel der Grieken in de baaren,
En door ons staal; een deel sal sneuv'len in den brandt.

Æet. De laag schijnt goet. Wat zegt Medee? ! wil zy de handt
Ons

TREURSPEL.

19

Ons bieden? *Med.* Het is al voor Vaderlandt en Vader
Ten beste. *Aët.* Wel. Men spoey dan hofwaarts, om daar nader
In alles te verzien. *Med. tegen Styru.* Hoe dat ik Jason min,
En averechts ghy hebt geoordeelt van mijn' zin,
Wil blijken. Waar vertoeft mijn' draakjagt en wagen,
Om my weêr door de lucht na 'r offerwoudt te dragen,
Ten cinde, ik alles, wat mijn' konst vereischt, berey.
Jf. Daar stijghtze al af.

ed. op haar wagen zittende. Vaart wel. *Styr.* De heemel u
geley.

*eden op haaren Draakswagen, fluks neder gedaaldt op haar ge-
bode, gaan zitten zijnde, en afscheidt genomen hebbende, wordt
snellijk van vooren na asteren, om hoogh in de lucht, uit het ge-
zicht, weghgevoert.*

IX. TONEEL.

Juno, Pallas, Iris.

Jf. **G**A, trouvv'loos Koning, uvv' belofte breeken,
En met so eereeloos een raadt besteecken
Der Helden ondergang; en laat daar by
Uvv' dochter, door haar' naare toovery,
Al 't heilloos heir der Hel te hulpe rucken;
Uvve anslag vvil u effer niet gelucken.
De Heemel zich daar tegen kanten sal,
Zulks gy bevverken zult uvve eigen' val,
En Grieken met het Gulde vlies heen strijken,
VVelk na zich sleept den neêrslag uvver Rijken.

Mijne Iris, stijj fluks op mijn' karre, en spo
U, sonder marren, na Cytheron toe
By Venus. Bid, dat sy an Phasis stranden
Met haaren zoon verschyne, en blaake, en brande
Medeas boezem, met so dol een min
Op Jason, dat sy hebb' geen and'ren zin,
Nocht ooghvvit; en haar Vaderlandt, en Vader,

B 2

En

En bruidegom , en schaamte , en eer te gader ,

Alleen om zijn ghenot , ter zyden stell'.

Trek heen gezvvindt, gehoorzaam mijn bevel.

Onder dit laatste (preken van Juno, daalt haar wagen uit de lucht, welke op de aarde zijnde, gaat Iris in de Zelve zitten, en vliegt daar mede na den hemel.

Iris. Ik ga. *Juno.* Wat staat ertvvijs ons an te vangen?

Pal. Om Grieken in de rampen , die hen hangen ,
En hier ten hove , en gins te scheepe an strandt ,
Zyvaar over 't hooft , de hulpelijke handt
Te bieden , schat ik oorbaar , vveer te scheiden,
Om al dit vwerk te deelen met ons beiden.
Ik zal , in 't hof , heldt Jason met zijn' stoet
Stip gade slaan , en 't onheil , dat men broedt ,
Den vyanden te rugh voor 't hoofd doen stuiten.
Haar' majesteit inmiddels moest daar buiten
(Indien 't haar niet te lastig viel) op strandt
Den overval van 't volk , van 't schip den brandt
Afkeeren. Licht zult ghy dit doelvvijs treffen.

Neptuun, uvv broeder , zal de zee verheffen,
De vyinden laten hollen zonder toom
Langs 't peekelschuim , en met een sterken stroom
De golven steig'ren , als een reeks van bergen ,
Op 't grond'loos nat ; zo ghy 't hem maar vvijs vergen.
Geen Kolchisch vaartuig durf dan van de ree :
't Schip Argo stecke alleenig diep in zee ,
Van niemant tot zijn hinder an te rande.
Æetes toeleggh stort dus t' zijner schande ,
En Grieken staat beschermt voor ongeval.

Juno. Die raadt is kostelijk. De zeevoogdt zal
Zoo licht een beê zijn zufter niet ontleghen.
Ik spoey na strandt , om hen den kans t' ontleghen.

Pal. En ik na 't hof , om alles te verspiên,
En daar Medcas komst te moet te zien.

Einde des eerste Bedrijfs.

TWEE-

WEEDEBEDRYF.

TOONEELVERSIERING.

Etes koninklyk Lusthof is verwisselt in zyn koninklyk Taleis, welk zich hier voor in 't verschiet opdeede. De wederzydsche rÿgen van bloempotten, en fonteinen hebben plaats geïmt voor twee diergelyke rÿgen van twintig twee dubbele pylaaren, en de bemanteling der priëlen voor een witte albasten muur, welke ten weederkanten besluit een galery, ofte liever Neederhof, over de hondert voeten lang, dat het tegenwoordigh Bedryf ten Tooneele zal verstreken. De Bouwkonst der Aalouden heeft haar ganse vernuft en kracht te koste geleght, om in alle deelen de welvoeghlykheid der timmeraadje, en de reegelen der architectuurkunde waar te neemen; en geenige rÿkdom van ghespaardt, om dit ghesticht waardigh te maaken der heerlykheid van een zoon van Phœbus, en een koning van Kolchis. De pylaaren, welke ten weederzijden het plein versieren, zÿn door de verscheidenheid van een prachtigh geschakeerd. Vier en vier staan zy by elkanderen, doorluchtigh zÿnde, en van rooden marmoreen, met voet- en hoofstukken van wit albast, rustende op voetstÿlen, op de zelve wyse verdeeldt, als welkers ronden en kinnen van wit albastersteen een blok bezoen van roodt marmor, met dubbele slingeren van loofwerk

werk behangen. Regt in 't tegendeel is 't met de schaa-
 keering van 't oppersieraadt, dat de pylaaren bedekt, en
 te samen bindt, gelegen, als wiens friezen, an alle
 kanten met uitgehouwene schilden bepronkt, van witten
 albast zijnde, van onder en van boven beslooten leggen
 tusschen overbalken, en kroonluyten van rooden mar-
 morsteen. Op de toppen van elke vierlingh van deeze py-
 laaren, staan te praalen, hoogh in de lucht verheeven,
 sierlyke bloempotten van wit ghesleopen albast, rondtom
 met festoenen, en aanzichten uitghehouden, en teghen
 de blaauwte des hemels, hier en daar met rosachtighe
 wolken betoogen, aangenaam afsteekende. De tusschen-
 parken, die deeze prachtige pylaaren, vier en vier van
 elkander scheiden, zyn in het midden bezet met levens-
 groote beelden van wit albast, geplaatst in langwerpigh
 vierkante nissen, met de rugh leunende tegen een beemel-
 hooge muur van de zelsde stoffe. Zy beduiden verscheide
 vrye konsten, deughden, en ondeughden, hebbende boven
 hare hoofden noch andere, doch rechtvierkante nissen, ge-
 vuldt met gereedschap en ander afbeeldisel, op de onder-
 staande konsten en deugden slaande. Op 't uiteinde van
 dit Nederhof schiet het oog noch voort, alcer het stuit, door
 twee achter elkanderen volgende Galeryen, welke in konst
 der bouwing, en kostelheidt der stoffen het Nederhof geen-
 sins wijken. De eerste trekt daar meêr na, dan de laatste,
 als mede verrijkt ten wederzijden, met dubbele pylaren,
 doch slegts acht in getale, wiens gronden, blokken, kim-
 men, schagten, en voet- en hoofstukken, van albast en
 mar-

armor geschakeerd, met de voorgaande over een stem-
men; bedekt van een kostelyke vlakke zolder, met gemar-
borde balken, an de einden van de pylaren onderschraagt.
De laatste daarentegen, die een groote opene tusschen-
plaats van de eerste afzondert, is van eenterhande steen,
nelyk roodt marmor, en begrypt twintig enkele ronde
pilaaren, rustende op een doorgaande voetstijl, en an een
erknocht met een doorgaande lijst, die ten wederzyden
in kringrondt gewelfsel zijn steunsel verschaft. In dee-
t twee Galeryen dan, beneffens het Neederhof, ver-
maakt zich het oog ten wederzyden in een gezicht van by
zeventig pylaaren, op een rechte lijn geschooren, en met
opene tusschenplaats, een lengte vertoonende van over de
honderdt voeten, op 't einde van de welke zich in het
verschiet ondeckt het Lusthof, welk, in het eerste Bedryf,
voor speeltooneel diende.

De Krijgs- en Konstgodinne Pallas streeft de eerste te
voorschyn in dit Neederhof, Venus verwelkoomende, die
met een frissche roozekrans gekroondt, en in 't wit en rood
kleedt, op de boodschap van Iris, met Kupido, op haaren
innewagen, gemaakt van een zeer groote en uitheem-
sche paarlemoedre schelp, en door de lucht getoogen van
vee spierwitte zwanen, gezeten, van afteren af, uit het
epste der wolken, tot op de voorgrondt des tooneels ge-
windelyk nêr komt strijken, en met haaren zoon daar
it stappen.

I. T O O N E E L.

Pallas, Venus, Cupido.

Pal. **W**Ees welkom, beheersster der gemoeden,
 Godin, gesproten uit de paekeelvloeden,
 Met vuur en vlam; vrouw moeder van de Min,
 Cytbeers voorgedessc, en Paphos koningin,
 O Venus, die d'Idaalsche roozevelden
 Voor Kolchis ruilt, en, nevens ons, den Helden
 De hulpelijke handt bestaat te biën:
 Met langer matten was de kans verzien.

Medea, op haar' dier bezworen wagen,
 Reeds door haar' draakejagt te rug gedragen,
 Uit Mavors woudt, in dit gemarmort hof,
 Reedt toe door kracht van dicht, en steen, en stof,
 En kruidt, en sap heldt Jason te beknellen.
 't Gelief Mevrouw daar tegen zich te stellen,
 En, door een sterker konst, haar' toverkonst
 T'ontzenuwen. Heeft uw' genegen' gonst
 Dieswegen iets den Mingodt te gebieden,
 't Is raadtzaam, dat in aller yl geschieden,
 Eer zy verschijne, en 't werk bringe in de war.

Ven. Stijg op, Cupido, men mijn' minnekar
 Uit dit Paleis, en keer fluks, op uw' vleugelen,
 Met booge en pijl, Medeas drift beteugelen,
 Haar' boezem blaak'ren met verwoede min,
 Zo sel, dat Jason sweef door harte, en zin
 En ziele; en zy om zijn genot ten lesten
 Geef vader, vaderlandt, en 't al ten besten.

Kup. Uw zoon, vrouw moeder, op uw wenken past.

Kupido, dit gesproken hebbende, stijgt op Venus minnekar, en rijdt
 daar mede, van het tooneel wegh na den hemel, uit het gezicht
 der toekijkers.

II. TOON-

II. T O O N E E L.

Pallas, Venus.

en. 'k **H**AD naauw verstaan uit Iris Junoos last ,
 Of links stondt mijn swaanejagt geslagen
 In 't parelen gareel der Minnewagen ;
 Waar op gestegen, heb ik door de lucht
 My van Cytheron, met gezwinde vlucht ,
 Doen voeren, en dit Rijkspaleis gekregen ,
 Om Grieken door mijn' hulp te sterken, tegen
 Den zoon des Zons. My steekt de wrok noch in
 Den krop, dat Phoebus mijn' verborgen' min
 Met Mars an mijn' jaloerschen man verklikte ,
 Die onse lust in 't yz'ren net verstrikte.
 En schoon ik al den Oorlogsgodt misbaag ,
 Die sluiten wil, dat niemandt hem endraag'
 Dat gulde Ramsvel uit zijne offerwouden ,
 Mijn' hulp wil 't evenwel met Grieken houden.

Pal. 't Belooft voor windt en stroom, datge onse zy
 Met uwe gunst, en haat draagt onz' party.
 Uwe aankomste alle mist schuift weg van vreesen.
 Maar 'k hoor gewag : daar vvil Medea vvesen.

III. T O O N E E L.

Pallas, Venus, Medea, Styru.

sty. **M**Yn' vvaarde Bruidt, vergeef uvv' trouwen Bruidgom
 Zijne achterdocht. Het oog der liefde ziet slaag om ,
 Verdenkt het al, vvat konst oft kracht vertoont tot deeren.
 Wat minnaar soude uvv goetd onthaal, en heusch verkeeren
 Met Jafon, braden niet het harte in jaloezy ,
 En doen in arren moede uitbarsten nevens my ,
 Als an zija' vvaan, met deez' vvaarschijnlijkheidt bestreken ,

B 5

Profer-

26 HET GULDE VLIES,

Proserpina noch quam so klaar haar zeegel steeken,
En 't licht haars godtspraaks brak door alle tvijffeling.
Vergeefme een mistredt, die elk minnaar licht beging.

Med. Onnoodig dit verschoon: uvv' liefd' heeft niets misdreven;
Daar valr geen schuldr, en so ze'er valt, z'is al vergeven.
Mijn grootfch gemoddt kreunt zich die beuz'len niet en
vvie 't

Medea toe vertrouvt, die kent Medea niet.

Uvve onkund van mijn hart, en van de taal der helle
Zijn moeders van uvv' feil. Haar' godtspraak schijnt te spellen
Niet duisterlijk, dat ik zal paayen met mijn' min
De beë der Grieken; maar daar schuilt een and're zin.

Sty. 'k Beken, mijn' schoone Bruidr, vvanneer ik met uvv' vader
Den Koning, en den Prins uvv' broeder, ging vvat nader
Die godtspraak ziften, dat in 's harten diepen grondt
VVar anders zy verbergt, als zy spreekt met den mondt.
VVant vat men ze op mijn' vvijs, dat Grieken quam getogen
Zo vvijdt om u, staat sy alreë behipt van logen;
Gemerkt hunn' beë niet u, maar 't Gulde vlies begeert.
Men vvendde 't fchip dies op een and'ren boegh, en keerd',
En duide, en draaide, en gootfe in veel verscheiden' vormen:
Maar hoemen 't fchikt, sy meldt niet, dan balftuur'ge fto-
men,

Dan bijst're buyen, voor uvv' vader, en voor my.

Uvv' vveérkomfte efter zet veel quaat vermoën ter zy.

Med. Maar vvat voor rampen fcheen die godtspraak u te fpelden?

Sty. Mevrouwv, verschoon.....

Med. Neen, neen, vvilt my maar alles melden.

Sty. Uvv' vvyl ftrekt my een vvet. Zy luidt, *Medeas min*

Vernoecht der Grieken eifch. Dit vatte ik in dien zin,
Als of zy, hoopeloos om 't Gulde vlies te vvinnen,
Dat afstaan moghten, en zich met uvv' huvvlijksminne
Vernoegeu. Maar de Prins zach 't andervvegen in,
En duide 't, als of ghy met overdvaalfche min
Tot Grieken angeftookt, zoudt door uvv' konft onttoveren
Den Draak, en Stieren, en hen helpen voorts veroveren

Dat

Dat heilgoudt van de Kroon, en doelwit hunner reis ;
En dus Medeas min bewilligen hunn' eisch.

Med. Men bann' die vrees ; gheen min verheert Medeas zinnen ,

Nocht Grieken door haar' konst dien rijken schat wil winnen,
Maar sneuv'len in de laag, die zy hen spannen zal.

Hunne ondergang genaakt, gebooren wordt hunn' val.

Heldt Jason raakt van kant, oft in den strik blijft hangen ,

Eer d'avondt valt. Wil maar 't geluk uw' anslag langen

Een uitslag na uw' wensch, hunn' hoogmoedt ligt verneert ,

Die Kolchis scepterstaf dus schamperlijk braveert.

Ga, spoey u strandtwaarts. Dit 's onnoodig tijdtverslijten.

Zy. Wygaan. Onz' dapperheidt belooft zich daar te quijten,

Gelijk uw' konst ten hoov'. *Med.* Beveel die zorge an my.

Zy. 't Geluk bekroone uw werk. *Med.* Dat volge u zy an zy.

I V. T O O N E E L.

Pallas, Venus, Medea.

Afshuvv'lijke Ongoon, die, diep onder 's aardrijks kimmen ,

Voert over eunjeren, en schaduvven, en schimmen ,

En spookten heerschappye, en, onder d'vang van straf ,

Her stonme rijk der nacht, Godt Plutoos scepterstaf ,

En 't koningdom der hel streng hanthaaft: buigt uyve oorea

Na mijn gevloek, en vvilt mijn toverdicht verhooren.

'k Bezvveer uvv' mogendheên by Stryx, en Phlegethon ,

Door deze roede ; ontslaat an 't gloeyend Acheron ,

Uit zijnen kerker, voor een poos, en preest na boven

Ter vlucht, door 't aardrijk heene , en zendt my hier ten ho-

ven

Prins Phryxus schim, vveleêr mijns zusters bedigenoor ,

In die gestalte, als hy gekleedt ging voor zijn' doot ,

Met broozen, tullebandt, en guckelche praalgevveden.

Ik heb zijn' hulp gebrek, zijn' dienst komt my te stade.

Mija

Mijn fyveeren baart zijn' kracht ; de Zon, mijn grootvaar,
treurt,
En schuilt zijn anschijn. 't Hof besvviijmt , de zaalvloer
scheurt.

Op het eindighen van Medeas tooverbeede hoortmen een uervaar-
lijk en naar ghetoeft . en Phryxus geeft boordt van onde-
ren op , door 't aardtrijk heenen , na boven. Op zijn ver-
schijnen slijt de zaalvloer schielijk open , en sluit de spleete , ze
draa zy heen doortoght vergunt heeft , zach in der yl weder
toe.

V. T O O N E E L.

Pallas , Venus , Medea , Phryxus geeft.

Phr. Hier rijs ik, langs benaauvde en ongebaande vegen ,
Prinsses Medea, uit den afgronde opgestegen
Door uvv' gedicht, geprest van d'Overheen der hel ,
Om stip t'ontfangen, en volbrengen uvv bevel.
Wat eischt de Rijksvorstin ?

Med. Grootmoedigh Prins, in 't leven
Door susters huvelijk ten Koningszoon' verheven ,
Veel Grieksche Vorsten, sich beroemende uit uvv' stam ,
In Kolchis zijn gelandt, om den vergulden Ram,
Waar op, van Theben, ghy onvluchte uws Stiefmoërs laagen.
Terug vveër, over zee, na Grieken, ons t'ontdraagen.
Uvv' godtspraak , als ghy 's nachts om Vaders slaapkoets
vvaard' ,

En 't rijks paleis doorspookt' , heeft klaar geopenbaardt ,
Hoe met dat Gulde vlies zijn scepter liep verlooren :
Waar op doot Circe en my diens schiltvacht vviert besvvioren
Zo dier, dat geene list, gevelt, oft menschen kracht
T'ontschaaken machigh is die kostelijke vacht,
Uit Mayors offervoudt, vviens Godtheit ghyze vviide.
Nu vreesmen echter, dat hunn' manhalt , in veel strijden
Al-

Alsins gebleken, en hunne onverschrocken hart.
 Dat d'allerdoodlijkste gevaren pult, en tart,
 Die hinderpalen, en beletsels door moght breken:
 Dies trekt mijn broeder heen met Styruſ, om te ſteken
 Het zeefchip Argo, vvelk hen overvoerde, in brandt.
 Inmiddels zou mijn' konſt beknellen, oft van kant
 Heldt Jaſon helpen. Deeſ' ſtaat u my hier ter ſtede
 Terſtondt te leiden. In hunne overzeefche kdeden
 Munt Grieken uit, en 't hoofd der Grieken boven all'
 In vorſtelijk gelaat, en krijghshelthaften ſtal
 Des licchaams. 't Ware wit wil met geveins verſchoonen,
 En met verbloemden ſchijn van min hem herwaarts troonen,
 En zetten daadlijk in dien gulden zetel neêr.
 Volvoer mijn' laſt. *Phry.* Ik ga, en ben hier ylinks weêr.

VI. T O O N E E L.

Pallas, Venus, Medea.

RYs nu, o Slaappgodt, uit uw' diepen droom, en luïſter
 Na my, ſachtſindſte van de Goon. die 't ſtille duïſter,
 En doffe ſchemering bemint; ghy vriendt der nacht;
 Ghy broêr des doodts; ghy vree der zielen, die verſacht
 De knagingen van ſorgh, van pijn, en droeffeniffen;
 Ghy ruſt van 't licchaam, die op uwe beurt verſuïſchen
 En ſtreelen komt de leên, van woelen afgemar,
 Door d'angename dauw van uw vergetelnat,
 Ontwaak, ontwaak, ghy voogt en vader van de droomen,
 Ontwaak, noch eens, ontvvaak, en vyil fluks hervvaarts ko-
 men:

Ghy vvordt verdaghvaart, hier ter ſteê, door mijn gelol,
 En helfche beêvaart, uit uvy ſluimervalligh hol.
 't einde deezer reeden rijſt zeer langzaamlijk, zonder eenigh
 het minſte gherucht te maaken, van onderen uit der aarde
 een volſlaghen zwart ledekant, met pikzwarte gordijnen
 rondom

30 HET GULDE VLIËS,

rondtom dicht besloten; welke zich zelve opengeschoven hebbende, vertoonen den Slaapgodt, op een bedt van zwane dons leggende te ronken, en met een zwarte spreede overtogen. Medea vaart onder ruffchen in hare leden voort, beknoptelyk, 't geen'er verschijnt, oprellende.

Hy heeft mijn' stem ghehoordt. Daar rijft, van liever leeden,

Zijn zwarte slaapkroes, dicht met bruine en donk're kleeden
Omhangen. Burzenden van allerhande slag
Van droomen zweeven daar rondtom, en vliën den dagh.

Fluks schuift u open, ghy pikduistere gordijnen,
En laet den Godt, dien ghy besloten houdt, verschijnen
Voor ons gezicht. Wat maant ghy? Zo. Hy dur, en snuift,
En slaapt al weër. Wat walnte is 't, die my tegenstuift
Zo swaar? Mijn cog krijgt vaak. Een damp bedwelmt mijn'
harsen.

Houw, Slaapgodt! Slaapgodt!

VII. T O O N E E L.

Pallas, Venus, Slaapgodt, Medea.

Slaap. **H**Ei! wie zijt ghy, die my parssen
Met zulk geweldt kundt, door uw heilloos toover-
dicht,

Uit mijne nachtsponk, in dit gehaate licht,
En stoordt mijn yz'ren slaap, met my luidts keels te noe-
men?

Med. Ik ben Medea. *Slaapg.* Wat begeert ghy?

Med. Van uw' bloemen,
En kruidt, en sēp, en zaadt, welk slaap, en droomen baart.
'k Wil deezen stoel met kracht van wonderlijker aart
Verrijken, dat wie zich daar in set, straks in banden
Van diepen slaap beknelt, nocht voeten rep nocht handen;
Maar droomende beschouw, wat voor hem ommegaat.

Be-

T R E U R S P E L.

31

Bereikt uw' kracht mijn wit? *Slaapg.* O ja, 'k weet daar toe raadt.

reikt Medea een bundel van kruidt en bloemen toe.

Anvaardt deez' ruiker. Z'is gemaakt van ybenbladen,
Van plompen, bilsengroen, en mankop, en nachtschade,
Al kruidt, welk slaapzucht teelt, en an een arm gegroeit
Van de vergeetelbeek, die door mijn slaaphol vloeit,
Waar in ik 't drywerf heb ter middernacht gestreken,
En drywerf met de geest van heulsap overstreken.
Bestrijk daar drywerf meê den stoel van top tot teen,
En ghy geniet uw' wensch. Ik vaar weêr neêr.

ed. Vaar heen,
legerkeets van den Slaapgods verzinkt zeer stil, en langzaam,
gelijk zy opgezeten was. weêr onder de aarde: En onderwyl be-
strijkt Medea drywerf met de ontfangene slaapruiker den zit-
stoel van boven tot beneden.

VIII. T O O N E E L.

Pallas, Venus, Medea, Phryxus geest, Jason.

ed. Daar komt Prins Phryxus, met heldt Jason angetreeden,

'k Voeg my ter zijden, en beluister hunne reeden,
Om op te spooren, hoe hyme in mijn' anslag dient.

Phryx. Zoghy na 't Vlies staat, hou Medee voor al te vriende.

Want, alhoewel en uwe, en uwer reisgenooten
Heldthafte dapperheidt, uit Godenbloedt gesprooten,
Met overmaat van kracht trotst het verwoedst gevaar,
Door alle weêrstandt breekt: De Draak, en Stieren, daar
Dat goudt van hanght bewaakt, zo diert met dicht bezwooren,

Zo sterk bevloekt zijn, dat alle anslagh loopt verlooren,
En geene heldendeugt die schildtwacht overmagh.

Dies zo Medea uw voornemen geen en slag

Voegt

Voegt door haar' toverkunst, stapt ghy met vyfde schreeden
Uyv' doodt te moet. *Jaf.* 'k Heb slaag gevierdt, en angebee-
den

Die godd'lijke Prinsles met hart, en ziel, en sin.
Mijn minnevlam heeft all' haar' kracht, en konst, om in
Die fiere boezem slechts een geintje van geneegenheid,
T'ontyonken, angewendt, en nergens geen gelegenheid,
Geen stonde verwaarelooft, nocht over 't hooft gezien.
Maar al vergeefs. Zy scheen mijn' min de nek te bién,
En haat te voeden, daar ik liefde in zocht te prenten.
Haar heemelsch oogh, mijn' zon, een bliksem dreigementen
My meérmaals toedreef, en verblufte my 't gesicht,
En hart, welk straks verblindt door dat vlamstraalend licht
Zich boog, niet darrende zulk schitt'ren weét ontmoeten.
Doch hoopende cynd'lijk te vermurwen, en verzoeten
Dat harde harte, bleef mijn' ziel haar toegewijdt,
Mijn' min bevelende an mijn' diensten, en de tijdt.

Phrix. Die hebben ook gewerkt, en uw' verheeven' gaaven
De handt geboon. Uyv' kiel streeft ter gewenschter haven
Voor windt, en stroom in; en Medee in weérmin blaakt,
Die krachtigh uitbarst, nu een hooge noodt u naakt,
Gevaar u opkomt, en uw' kruin dreigt t'overschelpen,
Om u heels hoofds daar door, en an de zeege te helpen.

Zy kan, als sy maar wil, de Stieren hoe verwoedt
En raazend, dwingen tot het ploegjuk; in sijn bloedt
Het krijgsheir, uit der aard' gewollen, neederstorten;
Den overfellen Draak zijn' sterke vlieken korten,
't Vuurbraaken dooven, en stompmaaken klauuvv en kies,
En uyven dapp't en dolk bekroonen met het Vlies.
Tot sulc een' zeege vvil haar liefd' het spoor u baanen,
Die door geen vvapenen, nocht ruiteren, nocht vaanen
Te vvinnen staar; so ghy verdyvaast, en onbeträän,
Zo merkelyk een dienst niet in den vvindt vvilt slaan;
Maar eevenaaren met uvv' dankbaarheidt, en trouwve.

Jaf. Wat brein soo av'rechtsch, dat zijn' krachten niet ont-
vouvvé,

En

En inspann', om voor zulk een weldaadt zijnen plicht,
 En schuldte-erkenstenis te brengen in het licht.
 Zy heeft van 't mijn', al wat zy wenscht, zich te beloove.
 ry. Op dit vertrouwen, laat zy u, ter sluik, ten hoove
 Gelciden. Hou dien voet, en ghy beschiet uw doel.
 Hier zou zy komen. Zet u, Heldt, op deezen stoel
 Zo lange neêr.

*haast is Jason op den zeetel niet neêr gezeegen, of hy valt ter-
 rondt in slaap.*

Wat 's dit? hy zwijmt, hy luikt zijn oogen,
 Hy sterft, hy 's doodt. Helaas, Prinsfles!

d. voor den dagh koomende. Ghy zijt bedroogen,
 Hy slaapt slechts: doch alêr hy uit dien slaap ontwaakt,
 Wil hy gevoelen, in den slaap, hoe 't sterven smaakt.
 Ghy hebt voldient, verzink: onnoodigh is uw' bystandt.

*dit Leggen van Medea verzinkt Phryxus geest, met een naar
 en heesch toeten, onder de aarde, en Medea ontbloot een pook, en
 voeght zich na Jason, om hem die in de borst te planten. Mid-
 delerwylen komt Kupido, met zijnen boogh in de slinke handt,
 daer hy een pyl gereedt op heeft, uit het hooghste der lucht daa-
 lende, te voorschijn, drijvende op zyne wieken, zeer langzaam-
 lijk van achteren na vooren, recht in 't midden, en waterpas
 tusschen de wolken, en de aarde, tot by Jason, en Medea; welke
 haren arm opheffende, en de punt der pook na Jasons borst keeren-
 rende, hem met de doodt dreight.*

X I. T O O N E E L.

Pallas, Venus, Kupido, Medea, Jason.

ed. Sterf Jason. *Jas. droomende.* Ach! Prinsfles, die 'k min!
ed. Sterf mijn aartsvyand.

sp. Hou standt, Medea, fluks, hou standt,
 't Wordt uw van hooger handt geboden,
 De Godt, die menschen, en die Goden

G

Met

Met toorts, en vuurpijl steekt an brandt,
Beveelt u deeze ontmenschte daadt te staaken,
En op deez' heldt in wedermin te blaaken.

Med. Hoe! ik te blaaken op deez' heldt in minnebrandt?
Ik, die de vlammen haat, en hem voor 't vaderlandt,
En vaders scepter wil opofferen, en slachten?
O neen. Medeas borst is schootvry voor uw' schachten.
Zy pufte uw kindermaght, zy luistert na haar' plicht,
En Jason sterven zal terstondt voor uw gezicht.

Kap. Ik zal dien toeleggh u beletten,
Prinsfles, hooghmoedigh op uw' toverkonst,
Die u ontwossen waant des Hemels gonst,
En dart u tegen my verzetten.
Deeze onafkeerb're flits uw' trotsheidt breekt',
En u zo fel met minnegloedt ontsteekt',
Dat ghy voor deezes heldts ghenot, en leeven
Zult vaders kroon ten besten geeven.

*Rupido, dit gesproken hebbende, treft haar met den pijl, die hy op
zijnen boogh gereedt hadde, in de borst, en vliegt daar op voor-
waarts, schuin na boven in de wolken, uit het gesichte der an-
schouwers. Medea zich gequetst vrelende, geeft eenen luiden
zucht, en slaat vaerdigh de hant an den pijl, die met zijne helste
noch haar ren boezem uitsteekt.*

X. T O O N E E L.

Pallas, Venus, Medea, Jason.

Med. **A** my! den minneschicht i' haaren boezem uitgherukt
hebbende.

Maar deeze schoot heeft my niet diep ghenoech
In 't hart getroffen, om mijn werk te schorten. 'k Voegh
My weêr na Jason; en, staat my de doot te lijden,
De zijne ook zal tot wraak mijn vaderlandt bevryden.

Jas. droomende. Wilt ghy my moorden mijn' Prinsfelle.

Med.

d.

'k Zock uw' doodt

Tot heil van vaders kroon.

f. in den droom.

Ik geef mijn boezem bloot,

En daar ik in 't gevecht, om 't Gulde vlies, zou sterven,

Wil ik veel liever, van uw' handt de doodt verwerven.

ed. Wel, lief kooft u de doodt, verworven van mijn handt,

'k Misgun die weelde u niet. 'k Voldoe mijn vaderlandt,

En vader. Sa, ontfang..... Maer ach! wat onverwachter,

Wat vreemder flauwte knakt mijn' krachten, zet ten achter

Den voortgangh myner wraak. V Wat wond're hartstoght
kant

Zich teghen mijn besluit, en wederhoudt mijn' handt,

En wederstreeft mijn' haat, die uit was op verdelgen?

V Wat batser hoon? Mijn hart nocht konst kan die verzwel-
gen.

De zucht tot vader, kroon, gheslacht, en vaderlandt

Strijkt voor eene and're allenks de vlagh, dien d' overhandt

Reedts toelaght, die het veldt vast wint, en groeit in krach-
ten,

En spreidt zich met geweldt door alle mijn gedachten.

Hoe nu? Heldt Jason, flus noch 't ooghwit myner haat,

Mijns vaders vyandt, een uitrooyer van zijn' staat,

Ten ondergangh ghedoemdt, en van my te vernielen,

Ghevalt mijn oogh, behaaght mijn hart, en streelt mijn' ziele

Met nooit gesmaakte lust, zoo dat mijn' dochterplicht,

Vorst Styru ondertrouw, en d' eer de hielen licht,

De vlucht kiest, en mijn' borst laat alsins overlaaden

Met zijn' naamhafte deughdt, en dappere oorloghsdaaden.

Mijn' mondt, die straks op hem noch vuur en vlammen
spoogh,

Lacht hem, vol minnewalmt, nu vriend'lijk toe. Mijn oogh

Dat straks noch glinsterde van sellen haat en tooren,

Lonk lodderlijk hem aan. Mijn' handt, noch straks beschoo-
ren,

Hem dit verwoede staal te planten in het hart,

Wenscht hem t'omhelzen tot verlichting mijner smart.

C 2

Laas}

Laas! war gheswinder keer, en ommezwaay van zinnen!
 Hoe draait my 't brein in 't hooft? Hoe zwindelen daar binnen,
 En waggelvoeten mijn' ghepeinzen heen en weer!
 Ben ik Medea? neen. 'k Ben die Prinses niet meêr,
 Op welkers ooghe ghewenk de zonnepaerden hollen;
 De Maan ziet deeluwbleeck; de starren schuddebollen;
 Het aardrijk beeft; de zee opbuldert, oft bedaert;
 De vlieten aerzeling opstroouen bronnewaart;
 De steile steenrots scheurt, en nederstuift en moit'len;
 Het bosch verhuift van plaats, de boomen met hunn' wort'len
 Ten grond' uitspringen; en de winden worden dol,
 Oft zwygen doodstil, en weghsluipen in hun hol.
 'k Ben die Prinses niet meêr, voor welkers toverdichte
 En lucht, en zee, en aard', en hel, en hemel zwicht.
 Wie dan? helaas! een arm', elendige slavin
 Van eigen tochten, een verwonling van de Min
 En Jason. Ach! ik strijk het zeil. Ghy hebt de zegen
 O Minnegodt, op dit grootmoedigh hart verkregen.
 Ghy zegepraelt volop, heldt Jason. Voor uw' deught,
 En braafheid ruimt mijn' haat het worstelperk. Ghy meught
 Gerust vry sluimeren: Geen rampspoedt sal u deren,
 Nughe op Medea, dol van wraak, kondt triomferen.
 Mijn' boezem zwelt van spijt, maar mijn verbolgen hert,
 Hoe fel 't ook opstuift, straks weêr neêr ghehouden werdt,
 Het staat bedwellemt, het ontaart van zijn' wraakgierigheit,
 Het slenkt, en slaauwt, en brant niet in zyne eerste vierigheit.
 Wat zegh ik, 't brandt niet? 't brandt te heftigh, in mijn zin:
 Maar 't is gheen brandt van haat; helaas! 't is brandt van min.
 Van min? Medea, wat vvil u noch overkomen?
 Van min op Jason, dien uvv' handt hadt voorgenomen
 Te slachten, t' offeren ten dienst van 't vaderlandt?
 Waar holt dit hene? Raakt u geen meêr schaaft, noch schant?
 'k Ben radeloos. Wat sal ik laten? vvat beginnen?
 'k Hang tusschen tyveên. Ik vvik, en vveeg met t'ype zinnen:
 Ik zie het best', en keur't daar voor; en echter keer.
 Ik my na 't slimst. Ai my! 'k vvordt slaau; 'k zet my vvat neêr.

Na

In dat Medea op eene stoel, an de andere zijde des Tooneels, regelrecht tegen over de gene, daer Jason op sluimert, staande, van liever leede r' zeeft gheraakt is, verschijnt Kupido, lootrecht van den Hemel op syne wieken nederdaalende, en an wederzijden, ter rechter en ter linker verghezelschap met een paar Minnegoodtjens, met de anghelichten, na elkanderen gekeerd, en na Kupido, die in het midden van hen vieren is, en het zijne na de Anschouwers gewent heeft. Sy daalen alle vijf gelijkelijk seer langzaam, de twee, en twee, van wederzijden Kupido naderende, die al daalende den Minnegoodtjens belast Medea en Jason op te nemen.

X I. T O O N E E L.

Pallas, Venus, Kupido, vier Minnegoodtjens,
Medea, Jason.

Kup. M Yn' broederen, ghy vvufte Minnegoden,
Die steeds met yver past op mijn' geboden,
Daalt paar, en paar; en, onder mijn gheley,
Voert opvvaerts decz' Gelieven allebey.

Op dit gebodt van Kupido, vliegen de Minnegoodtjens paar en paar, kruiswys voor by malkanderen schuins neder na Medea en Jason; die an Kupidoos rechterhandt waren, an zijne linker, en die an zijne linkerhandt waaren, daartegen an zijne rechter komende: en Medea en Jason gewat hebbende, vliegt Kupido recht op, en de Minnegoodtjens met Medea, en Jason schuyns en kruiswys, voorby malkanderen, na den hemel.

XII. TOONEEL.

Pallas, Venus.

Ven. Zo gaat het stouten, die mijn' Zoon te grieven,
 Zijn' boogh bestaan te trotsen. Deeze gelieven
 Zijn in bewaarder handt. Medea geeft
 Den strijd gewonnen, en heldt Jason heeft
 Niet meer te duchten voor haar' roverdichten.

De Min zal met zijn' fakkel hun toelichten,
 Hunn' harten smelten door een zoeten brandt,
 En schakelen an een met staalen bandt.

Laat hem daar mee' geworden: hy zal treffen
 't Gewenschte doelwit. En laat ons bezeffen,
 En rijp'lijk overslaan, o Pallas, of
 'Er iets voor onze hulp noch schuilt in 't hof,
 VVelk styven in hunn' roelegk kan de Grieken.

Pal. Aëtes komt zo haast geen licht te ricken,
 Hoe Jason met Medea, uit het hof,
 Door d'open lucht, zijn, buiten zijn verlos,
 En kennis van een bende hofdeurwachteren,
 Vertrokken; of wil duchten voor 't verachten
 Van zijnen anslag, en het ongeluk,
 VVelk hem beschooren staat, en, vat hy 't stuk,
 Gelijk het light, zich straks daar tegen zetten,
 En dat met alle maght zien te beletten.

Ons staat, wat hy magh brouwen, te verspiën,
 Om daar met raadt, en daadt in te verzien.

Men doe straks Jasons stoet, na strandt toe, keeren,
 Ofte op hunn' hoede zijn, om zich ter weere
 Te stellen zo de noodt ginge an den man.

De zaak eischt vaert. *Ven.* Men spoeye der vyaarts an.

Einde des tweeden Bedriffs.

DERDE

DERDE BEDRYF.

TOONEELVERSIERING.

Ziet hier een wonderlijke veranderinge. Men zoude bykans oordeelen, dat Medeas tooverkonst de uiterste krachten van haar brein en zenuwen ingespannen hadde, om de oogen der aanbouwers door zo schielijk en vreemd een waaling te beoocchelen: indienmen die hooghwyzende Ryksprinsesse, ffen te vooren, niet hadde in zwijm, door twee minneoodtjens, uit haars vaders paleis, zien wegh voeren. De ordentlijke reeks van twintigh tweedubbele marmore pyaaren, die daar in een heerlijk en konstigh Neederhof naakten, zijn verkeerd in een onordentlijken hoop van sselyke steenrotsen en strandtklippen, gelijk als bruske-lyk over elkanderen geworpen, wiens toppen door de wol-zen schynen te booren, en wiens afgeschilferde rompen hier en daar ongeschiktelyk en scharp uytsteekende, en met onbezuisde brokken overhangende, zo volmaaktelyk nabootsen de woeste drift, en wuste wildheid der Natuure, dat zy meêr schijnt gearbeidt te hebben, dan een gereegelde konst, omze in dier voegen, ten weederzyden van het tooneel te planten, en sommige met hunne spitsen midden uit het water te laten uitkyken. Uit de klooven, die zich hier en daar, diep uitgehooft en met mosch bewosschen, vertoonen, komt eenigh wilt groen kruipen, dat ter zyden neêrhangt; en op de kruimen staat hier en daar een struik,

40 HET GULDE VLIES,

ten deele groen, ten deele door de schraalheid van 't voet-
sel, en de Zoutigheid van 't zeewater, dat daar by storm
en onweer somtijds overstrijft, dor en zonder loof. Zy
maaken eenen kleenen inham van de Euxinsche Zee, die
met hare golven, hunne voeten spoelt, en schuurt, en hier
en daar al groote brokken weghgeknabbelt heeft. De baa-
ren zwalpen het gansche tooneel over, uitgenomen om-
trent twintigh voeten voorgrondt, die het strandt maaken,
en een deel van Mavors offerwoudt, dat van achteren met
de rotsen bemantelt is, verroonen. De groente der blade-
ren, de graauwte der steenen, en de blaauwte des waters,
streelen met een aangename verscheidenverwigheid de
oogen der anschouwers, wiens vermaak geen kleene na-
druk gevoelt, door de schielijke verwisselingh van een
prachtigh paleis, in zo eene wofte wildernis. De boomen
en ruigten van het woudt staan, gelijk de klippen, ten
weederzijden gescheiden, onbelemmert latende een plein
van omtrent de dertigh voeten breedt, en den toekykeren
een vlak en ruim gezicht in de Euxinsche Zee, die zich zo
verre opdoet, en zich zo wijdt en breedt ten toone stelt, dat
men byna zweeren zoude, dat de golven, die omtrent den
zichteinder zich verheffen, en de scheepen, die daar onder
zeil leggen dobberen, over de twee mylen van strandt af
zijn.

Dicht an het zelve zietmen koomen opzwemmen een
Meerman met een Meereminne. De blanke lange haaren
op hoofft en an kin van de eerste, en de blonde vlechten van
de laatste, over nek en schouderen zweevende, betuygen,
dat

et zy van verscheidene kunne zijn; gelijk het naakte bo-
 enlyf van een mensch, en 't onderlyf van een geschubden
 sch, in een lang gekloofden staert uitlopende, hen doen
 erkennen voor onderdaanen en inwooneren van het zwal-
 end rijk van den zeegodt Neptunus. Terwyl en zy hunne
 minnezangen, beurt om beurt, zoetvleyend en maatrijk,
 ver zee en zandt doen opklinken, komt de preutsche
 funo, van haare staatgodinne Iris gevolgt, ten bossthe
 uit, na het strandt streeven, om den Watervoogt, haaren
 roeder, de behoudenis van het zeeschip Argo afte smeet-
 en.

I. T O O N E E L.

Triton, Sirene.

Wyze.

Tri. **H**Oe schoon de Zon ook spiegelt zijne haaren
 Van leevend gout,
 In 't glazigh zout
 Der blaauwe baaren,
 En blinkt met vrolijk licht;
 Noch spiegelt zich mijn oog, vol min,
 Veel schooner, mijn' Godin,
 In 't blaauw kristal van uw gezicht.

Sir. Hoe helder hy de buyen op kan klaaren,
 En zetten weêr
 En windt ter neêr,
 Hoe bats zy baaren,
 Met ongestuimen vaart.
 Geen buy van druk mijn hart zogrieff,
 Die uwe weederliefd',
 Mijn lief, niet held' rer op en klaart.

C 5

II. TOON.

II. T O O N E E L.

Juno, Iris, Triton, Sirene.

Jun. **G**Hy Meerman, die, met uwe Meereninne,
 Van 't minnevuur der vveêrzijs gloênde zinne,
 In 't midden van het kille peekelschuim,
 An 't blaaken, dobbert op het zvalpend ruim
 Der kristallijne en grondelooze baaren;
 En streelt met elpen kamme uvv' natte haaren.
 Die bakerende in 't slikerend gestraal
 Der blyde Zonne, en tart den nachtegaal
 Met puikgezangen van uvv' scheffe keelen,
 Die zeegedierte en vvatergoden streelen,
 En galmen over zee, en strandt, en duin:
 Inboor'lingen van 't rijk van godt Neptuin,
 Die op zijn wenken past, als trouwe boden,
 En hem verkundschapt, vvat van and're Goden
 Uvv'yver vvordt vertrouvt; vernoecht mijn' eisch,
 VVaar is hy? *Tri.* In zijn koninklijk Paleis,
 Van hel azuurgebouvt in 't diepst' der vloeden.

Jun. VVel, past, u dervvaarts an terstondt te spoeden,
 Doorsnijdt ter vlucht het blaauvv met vinne, en staert,
 En bidt hem, dat hy opzvvem strandevvaert:
 Zijn' zuster Juno vvacht hier, vol verlangen,
 Om in een vvichtigh vverk zijn' hulp t'ontfangen.

Sir. VVy gaan Mevrouwve, en vliegen op uvv vvoordt.

Jun. Gaat heen. *De Triton, en Sirene duiken onder 't water wegh.*

Iris. My dunkt, ik heb gerucht gehoordt.

III. TOON-

III. T O O N E E L.

Θ, *Iris*, *Zethes*, *Kalaïs*, *Peleus*, *Rey van Vlieshelden*.

HOu standt, Heer broeder. VVat vertoont zich door die bladeren,

en ruighe? 't Roert zich.

I. Het zijn menschen, die vast naderen
recht toe, recht an. Hunn' vveggh leidt stede vvaart, van vwaar
Vy koomen. *Zet.* 't Schijnen an gevvaaden, en gebaar
Van onze landtsliên. *Kal.* 't Zijn van onze reisgenooten.

I. Ghy vlugge Helden, uit Godt Boreas gesprooten,
VVat jaaght u strandtvvaarts? vvat voor tijdingh uit het hof?
Hoe staat het met het Vlies geschapen? Hebt ghy stof,
Om u van Kolchis te bedanken, oft beklagen?

I. Van klagen. *Pel.* Heeft hy u ons beë dan afgeslagen?

I. Niet afgeslagen, maar nochtans gestelt te loor.

I. Verplicht hem geen beloft, nocht diensten?

I. Hy vvendt voor,

Hoe an dat Gulde vlies geschakelt het vveldvaaren
Van zijnen scepter hangt, en daarom te bevvaaren
Gevloekt is an een Draak, in Mayors offer vvoudt,
Die nimmer slaapt, en vuur, en gloende dampen spouvt;
Tyvee vvode Stieren, die nooit handt in 't ploeghjuk spande
Met vvien Mars veldt doorsneën, bezaaydt met slangetande,
Een oeghst van krijghsvolk op vvil vverpen uit der aard',
Van top tot teen in 't staal beklonken, en met zvvaardt
En schijdt verzien: 't vveldt eerst moet sneuvelen oft vvijke,
Aleer men dving den Draak, en met den prijs heen strijke.

I. Hoe klonk doch, Jason, en den Helden dit in 't oor?

I. Zeer vreemt: en niemandt, die 't van ons niet opnam voor
Een loozen uitvlucht van den Vorst, om zonder breeken
Van zijn' beloft', met eedt gestaafi, ons te versteeken
Van onze nêisch, en 't loon der dienst, zijn' kroon gedaan.

I. Hoe lude uwe antwoort? *Zet.* Zo 't geschapen bleek te staan:

VVy

44 HET GULDE VLIES.

Wy gingen rondt. *Pel.* En hy? *Zet.* Dat wy flux zouden keeren.

Na Grieken, oft hy zou die stoutheidt ons verleeren.

Pel. Wat batser dieigement! Bleef ghy 't hem schuldigh?

Zet. Neen.

Men beet hem toe; *wy gaan, maar Zonder 't Vlies niet heen.*

Pel. Ghy toond' u waert der stamm', uit wie ghy zijt gesproten

Wat nu ter handt gevat? wat hebt ghy t'zaam besloten?

Zet. Dat kost'le pandt, in spijt des Konings, met geweldt,

Der wacht t'ontwringen, nu beloft, en dienst niet gelt:

En dies te woudtwaarts met gemeener handt te trekken.

Heldt Jason zondt ons, om dit raadt slot u t'ontdekken,

Verzeekert, dat het wel den Helden an zou staan.

Pel. Ik keur 't voorgoedt; geen Godt en kost u beter raân.

Men keere strandwaarts, om met onze metgezellen,

Tot deezen anslagh voorts goed' ordere te stellen.

Maar wat voor volk komt gins? *Kal.* Het schynen an gewaad

Wel Kolchers. *Pel.* Zoudmen ook met laagen, en verraadt

Uit vrees voor 't Gulde vlies, ons poogen t'overrompelen

Op 't onvoorzienst? *Kal.* My docht, ik hoorde zulks iet mompelen,

En zaght ter vlucht veel volks verzamelen al stil,

Toen wy vertrokken uit der stadt. *Pel.* Voorwaar, dit wil

Niet goedts beduiden. My bevangt een quaadt vertrouwen.

Kal. Uwe arghwaan steunt op grondt.

Pel. Wat quaadt ons Kolchis brouwe?

Nu wy 't voorzien, zoo laat ons ook daar in verzien.

Kal. Door welke wegen? *Pel.* Mart ghy hier, om te verspiên,

Daar achter dat geboomt', en in die ruight gedooken,

Wat volk dus antrekt, of 't ons voor heeft te bestooken.

Wy spoeyen t'scheep. Gy, zo de noodt nijpt, kondt ter vlucht

Op uwe wicken ons narennen door de lucht.

Kal. Welaan, keert ghy te rugh; wy willen hen afwachten,

En u boodtschappen wat zy t'onzen nadeel trachten.

IV. TOON-

IV. T O O N E E L.

*Juno, Iris, Styrrus, Absyrtus, Zethes, Kalais,
Rey van Kolchische Edelen.*

ZO legt nu Grieken, met het Gulde vlies te loon
Te vergen, toe den val van u, en Kolchis kroon.

f. Dies vindt de Koning, met het heil des Rijks beladen,
Om af te keeren zo verwoedt een ramp, geraden,
Ons. ondersteunt met uw' manhaftigheidt, na strandt
Te schikken, inder yl, om Argo daar in brandt
Te stecken, Grieken in den vloedt, oft vlam te dompelen,
En, wie daar door quam, met de wapens t'overrompelen.

Dit is 't, ghy Ridderen, waerom men strant waarts spoedt:
Een ieder wapene zijn ad'lijk hart met moedt,
Zijn dapp'len arm met kracht, om manlijk zich te weeren,
En Kolchis ondergang van zijnen hals te keeren.
Wat hoor ik rits'len in die ruight.

*dit Leggen treedt Absyrtus met Styrrus daar na toe: 't welk de
Grieksche Helden ghewaer wordende, komt Kalais uit kunnen
schuilhoeck te voorschijne, en vlieghe door de lughe, dwars langs
het tooneel, wegh uit het gezichte der Afschouwers, van Lynen
broeder Zethes kort op de hielen gevolght.*

al. Ghy zijt verspiedt.

et. Dat gaat u voor, en u dien schoonen kans afziet.

ry. 't Zijn de gevlerkte Broërs, uit Boreasgesprooten.

Wat onheil! ach! dit wil op strandt ons 't hooft doen stoo-
ten.

abf. Men spoey' hen na, en koom', zo doenlijk valt, hen voor.

ry. Men repp' zich snellijk, of ons toeleghe loopr te loor.

*tyrrus, en Absyrtus, met hunne krijghe knechten vertrokken
zijnde, ziet men, van verre, in 't verschie, den Zeegodt Nep-
tunus na Juno, op den oever hem verwachtende, toe koomen ry-
den, over 't water, op Lynen Zeewaghen, ghemaakt van eene
over-*

overgrootte paerlemoedre schelp, en getrokken van twee spier.
 witte Zeepaerden, omsingelt met eenen breedten stoet van Tr.
 tons, Sirenen, en ander Watergodendom. By Juno komende
 houdt hy stal, en elkanderen gegroet hebbende, wordt hy van
 haar angesproken.

V. T O O N E E L.

Junio, Neptunus, Iris.

Jun. **N**eptuun, die, op uw' paarlemoed're wagen,
 Langs 't blaauwe spiegelveldt der zee gedragen,
 De woeste golven met uw' drytandt kemt,
 En door uw' stem balstuur'ghe buyen temt,
 Oft helpt an 't hollen langs uw' peekelplassen:
 Heer broeder, op wiens oogewenken passen,
 Al, wat de wyde, en diepe schoot der zee
 Bewoont, uw' zuster heeft op u een beê.
 Zy hoopt uw' godtheidt zo niet te mishagen,
 Dat haar beleeidt verzoek werde afgeslaagen.

Nep. Vrouw zuster, en Heer broeders gemaalin,
 Ghy weet, hoe ongeveinst ik u bemin;
 Eêr woude ik mijn' zeefcepterik af ontbeeren.
 Dan u ontzeggen 't wit van uw begeeren.
 Dies hooren laat, wat ghy van broeder eische.

Jun. Vorst Jason, met zijn heldenheir, ghereist
 Uit Griekenlandt na Kolchis, om te haalen
 Het Gulde vlies, dat pandt heeft tot betaalen
 Van zijn' belofte Aëtes afgeverght;
 Maar 't hoofd gestooten, en zijn' haat gheterght,
 Die uit is op verdrinken, en bevechten.

Vorst Styrrus, en Absyrtus met krijgshknechten
 Bedektelijk heenspoeyen vast na strandt,
 Om Argo stil te steken in den brandt,
 Het Heldenrot te smoren in uw' plassen,
 Oft met den sneê des labels te verrassen.

Stort

Stort vruchteloos dien anslag in het zandt.

Het zeefchip, reê ghewaarschuwt, pooght, van strandt
in zee gestoken, dat gevaar t'ontvaaren.

Zoghy nu doet uitbulderen de baaren,
En heemelhoogh opwellen zandt, en zee,
Datgeenig vaartuigh durf van Phasis ree,
Of zinke straks, bestelpt van holle vlooden,
Zal uwe gonst mijn gonstelingen hoeden
Voor hunner vyanden verwoedt verraadt,
En eeuwigh my verplichten door die daadt.

Ghy zult mijn wil, ghelijk mijn' woorden, vinden.
Hoor Æolus, ghy voogdt van storm, en winden,
Die met uvv' kop'ren staf bedyvingt hunn' trots
In yzeren spelonke, en staale rots;
Ontsluyt uvv' grendelen, en sterke sloten,
En kom met hen fluks hervvaarts angestooten.

Ik zie hem gins andrijven met zijn volk
Op vvuyste vvicken van een bruine vvolk.

*Wijl Neptunus dezze twee laatste regelen spreekt, Zietmen een
vierkantachtige wolk, hebbende de ghedaante van een troon,
mit het midden van de lucht, na beneden dryven, gedraughten
an de vier hoeken van de vier Winden. Op de Zelve is gezeten
Æolus hunne koning, welke, by Neptunus gekomen, hem dus be-
groet.*

VI. T O O N E E L.

Neptunus, Juno, Iris, Æolus, Vier Winden.

col. Ontzaggelijke Godt, die vveêr en vvinden
En vvateren vveet an uvv' vvoordt te binden;

⊙ Zeevoogt, ik verschijn op uvv' ontbodt
Ter vlucht, vvat eischt gy van uvv' ondergodt.

p. Ontslaak uvv' dienaars, laatze op snelle pennen
Dit blaauvve peckelveldt straks overreanen,
En roeren 't vvater, dat het schuime, en bruisch',

En

En barne tegens strandt met vvoest ghedruis.
 Op dat alleen 't schip Argo zee kan houvven,
 En 't Kolchisch vaarruigh die niet dar bebouvven,
 Oft, soo 't van landt te steken zich verflout',
 Terstondt begraven vverdt in 't zvalpend zout.

Aeol. Mijn dienaars, Oost, en West, en Zuidt, en Noorden.

Volvoert deez' last, en vlieght op 's Zeevooghts vvoorden.
*Op dezen last van Aeolus vliogen terstondt de vier Winden, die de
 wolk, daar Aeolus op zit, an de vier hoeken nedervoerden, elk
 zijns weeghs, en kruiswijs van elk anderen af, na om koogh, door
 de lucht heen, om Neptunus wil te volbrengen; hier op begint
 de zee, voorhenen kalm, en stil, zich allenk hoe langhs hoe
 meerder te verheffen: welk Aeolus terstondt ghewaer wordende,
 den Zeevooghts hunne dienstvaerdigheyt voor ooghen stelt.*

De kalme zee beghint reedts hol te gaen,
 En rolt haar' golven, d' een op d' andere aen,
 En vvil dien toon anheffen straks vry styver.
 Vereischtg' iets anders? *Nep.* My voldoet hunn' yver.
*Aeolus dus zijn werk verricht hebbende, stijght de wolk, die hem
 ten troon verstrekte, en met de welke hy gedaaldt was, wederom
 met hem na boven, uit het gesichte der Anschouwers.*

VII. T O O N E E L.

Neptunus, Juno, Iris.

Nep. **V**Rouvv zuster, heb ik t'uvven dienst iets meêr?
 Gebiedt, uvv broeder vvacht op uvv begeer.

Jan. 't Behaag uvv' goedtheidt by deez' gonst te voegen
 Noch een, en 't schaft mijn ziel volmaakt vernoegen.

Der Grieken heil eischt nu een holle vloedt,
 Een steike vvindt, die op de baaren vvoedt,
 En jaaght, en stouvvtz' onstuimigh op en neder.
 Thans vvil 't in tegendeel een handtsaam vveder,
 Een zafte zee, vvaar op een labberkoelt,

De

De kielen streelt, en d'oever lieflijk spoelt :
Op dat zy, als hunn' vyanden (verfteeken
an hunne hoop, en ziend' de kans verftreken
an Argo te vernielen door de brandt ,
de Helden door het ftaal) de zee en 't ftand
erlaaten hebben , en ten hove keeren ;
Zeêr landen moogen, om te triomfeeren ,
en binnen 's boordts, al juichende, t'ontfaân
eldt Jafon, met het Gulde vlies belaân ,
en trots verzelfchapt met de Rijksprinsfesse
Medea, die hooghwijze toveresse ,
oor welkers krachtigh kruidt, en machtigh dicht
et hellsche vuur van Draak, en Stieren zwicht ,
en 't Oorloghsheir, uit zaadt van flangetanden
erwoffen, onderling zich an wil randen ,
en verrewen den schoot van hunn' geboort
oedtroodt door eigen dolk, en eigen moordt :
en Jafons speer den prijs van 't Vlies behaalen ,
en Griekenlandt roemruchtigh zeegepraalen.
Als nu, bezeegendt met dien dubb'len buit ,
dat gouden Vel, en die naamhafte bruidt ,
Schip Argo fleekt van ftand, om zeil te maken ,
aat dan een voorwindt zijn gespannen laken
opzwellen, en een voorftroom door de zee
Voortwentelen totan de Grieksche ree ;
Op dat, na deez' doorworftelde gevaaren ,
de Helden, t'huis gekeerd, op onze altaaren ,
ankoffer wierooken, na oud'ren wijs ,
het lofgeklank, onz' heiligheên ten prijs.
Vrouw zuster, onze gonst staat voor u open ;
schenkt u al, wat Griekenlandt durft hoopen.
Zal na uw' wensch hunn' weederommereis
vorderen, en keer na mijn paleis.
En ik na Kolchis hof, om te bespooren ,
oe smaakeloos 't Aëtes in zijne ooren
wil klinken, dat den toegedreighden brandt

D

De

50 HET GULDE VLIES,

De Grieken zijn ontylucht, en weêr van strandt
Onuitgerichter zaak de Prinssen keeren.

*Onder dit afscheidnemen van Juno, staat Neptunus Zijne Zeepaar
den voort, en rijdt met Zijnen Zeewagen na de andere kant, en
daar hy van daan gekomen was, over de golven wegh, gevolg
van den sleep Tritons, Sireenen, en ander watergodendom, en
Zijnen wagen omringt hadden, en terwyl en hy met Juno sprak
op de baaren dobberden, en daar rondtom heenen zwommen; en
gedeelte streeft den wagen in 't wegryden na, een gedeelte duikt
en verdwijnt onder de golven.*

VIII. T O O N E E L.

Juno, Iris.

HOe stondt de Zeevoogt reedt op mijn begeren.
Ik trof dat stuurshoofd in een goeden luim.
De storm steekt op, en holt langs 't zwalpend ruim,
En windt vast veldt, en buldert op deez' rotsen.
't Zeewater swelt, de holle baaren botsen
Elkand'ren voort, en barnen tegens strandt.
Het zeeschip Argo drijft reeds ver van landt.
Daar sie ik 't diep in zee. Het sinkt, bedolven
Nu van het nat, en dan, in top der golven
Geslingert, springt schier heel ten peekel uit.

*Hier vertoont zich het Grieksche Zeeschip Argo, diep in zee, keert
en weder zeilende, en van de baaren op en neder afgrijfslyk ge-
slingert.*

Waar mart ghy, Vorsten, steekt het na met schuit.
En Kolchisch vaartuigh, om 't daar an te randen,
Dat zeekasteel wil heerlijker branden,
En Grieken sneuvelen op 't ruim der zee,
Besprongen voor de vuist; dan op de ree
Ter sluik verrast, en swijgende overrompelt:
Maar keert, 't is best; al eer ghy wert gedompelt,
Begraven in de vloedden met uw volk;

Keert

Keert, ghy sult toch niet doopen uwen dolk
in 't Grieksche bloedt. Al die de Goôn verdadigen,
Kan geenig mensch met kracht oft list beschadigen.

Maar wat voor volk spoeit herwaarts langs het strandt?
Schijnt Styruſ, met Abſyrt. An d'and're kant
Comt iemandt inſgelijks te poſt anrennen.
Is of hy ſweeft langs d'aarde op ſnelle pennen.
Hunn' t' ſamenkomt wil vallen hier ter plaats.
Men toef. Zijn ſpoedt voorſpelt, en brengt wat quaadts.

IX. T O O N E E L.

Pro, Iris, Styruſ, Abſyrtus, Rey van Kolchiſche Edelen.

Het ſchijnt, de Hemel heeft dit ongeval geſworen.
Zeg d'ondergang van ons, en 't ganſche rijk beſchoren,
So recht t'onpaſſe ſtak die ſtorm op uit der zee.

't Is waar. Men ſtondt ſo ras gereedt niet op de ree
Om t'ſcheep te treden, en ſluks Argo na te ſteken,
Welk ons, lang onder zeil, dien kans hadde afgekeken,
Of uit den noorden rees een dicke en bruine wolk,
Die vry aſſichtig ſcheen in 't oog van 't watervolk,
En al van verre hen het onweer toe te krayen.
Zy quam ook met den ſtorm ſo ſnellijk overwayen,
Dat ſelf het eerſte jagt, welk aſſtak van het lant,
Het onderſt boven ſloeg.

Dit dreef u ſtraks van ſtrant,
Te rug, na 't hof. Hoewel 't waar raadt ſamer gebleven,
Tot dat die biſt're bay wat over vvaar gedreven.
Dit onweer praamt mijn hart, en ſpelt me in 't hof veel quaat.
Medee vvoelt vruchteloos, ſoſe ons ſlechts niet verraadt.

De Hemel vvil ſo ſvvaar een ongeluk verhoeden.
Ivv vreeſe is ydel, en gebouvt op los vermoeden.
Vvle draaft ſo ſnel van ſtadt dit heene. Een quaade maar
Vv' ons gemoeten. Ach! ik zorg, mijn vrees vvordt vvaar.

X. TOONEEL.

*Juno, Iris, Styruſ, Abſyrtuſ, Boode, Rey van
Kolchiſche Eedelen.*

Sty. **W**at tyding uit het hof? hoe ſtaat het daar geſchapen?

Boo. Niet wel. *Abſ.* Wat is'er gaands?

Boo. Men blaſt de Stadt te wapen;

Men roept de klokſte, en de gereedſte vaſt by een;

Men preſtze daadelyk ter poorte uit. *Abſ.* En waar heen?

Boo. Na Mavors offerwoudt, om 't Ramſvel te bewaaren,

Dat groot gevaar loopt. Maar vergunt my te bedaaren,

En aâm te ſcheppen; 'k zal 't beſlagh van ſtuk tot ſtuk

U openbaaren. *Abſ.* Wel, bedaar. Het ongeluk,

Dat my op 't harte lagh, wil wiſ ons overkoomen!

Het geldt de Rijkſkroon!

Sty. Prins, wil u toch wat intoomen.

Ghy viert uw' moed'loosheidt den teugel al te ruim.

Abſ. 't Verlies der ſcepter iſme een beet, te hardt van kruim,

Om door te zwelgen.

Sty. Hoe? U drukt zo dreef een zwaarigheid

Noch niet. *Abſ.* Ik ſchuijtz al weg.

Sty. 't Is loutere voorbaagheidt.

Abſ. De Grieken onze laage onſprongen zijn an ſtrandt,

Medea konſt in 't hof. Hun lacht toe d'overhandt.

Wy woelen vruchteloos: de Heemel loopt ons tegen.

Sty. Ik bid, hou moedt, ter tijdt men weet', hoe 't is gelegen,

En wederſta wat een inbeelding loſ, en valſch.

Ghy Boô, doet onderweege ons opening van all's.

Boo. Ghy waart noch naauw'liks met deeze uwe oorlogshelden

Ter hoſpoorte uit, of onz' Prinſſes Medea ſtelde

Haar toverkonſt in 't werk. De grootſte galery

Van 't koninklijk paleis, geſierdt an wederzy

Met marmor beeldtwerk, en tweedubbelde pylaaren,

Stondt

Stondt van een lijffschuibende omringt, om te bewaaren
Den toegang t'aller weege, op dat'er onbedocht
Geen Kolcher indrong, die het spel verbrodden moght;
Nocht Gricken met geweld den anslagh quam te stooren.

Kort na Medea's werk hadde angevangen, hooren
W'een ongewoone galm, die naar in d'ooren luidt.
De poort springt open, en Prins Phryxus stapt daar uit,
Van licchaame, en gewaadt, gelijk hy ging in 't leeven,
Zijn' blonde lokken, die met groote krullen zweeven
Langs nek en schouderen, beschaauwde een tullebandt:
Een purper borststuk, met zijn omgespannen pandt,
Besloot de borst en buik. Een paar spierwitte hoozen
Omringden dye en kuite en knie: twee kost'le broozen
Een zwier anaassenden zijn' vorstelijken tredt:
Zijn ridderlijk gelaat dit tooyfel glans byzet.
Dus komt hy neereljk ter galerye uit streeven,
Die na hem toefspringt. De hofwachters zich begeeven
Ter zijde, en ruimen hem terstondt een breedden baan.
Hy slaat zijne oogen gins en weêr, en spreit, in 't gaan,
Een goddelijken geur, door kameren, en zaalen,
Waar langs hy wandelt. Men verneemt, na weinigh draalen,
Hem weederkeeren met heldt Jason an zijn' zy.
De hofwacht houdt zich stil. De poort der galery
Springt weeder op van zelfs, met zy verneemt hunn' schree-
den,

En sluit zich toe, zo haast zy binnen zijn getreeden.

De Hooftman van de bend' der hofwacht, in der yl,
Een boode afvaerdigt, na den Koningh; die terwijl,
In zijn vertrek, al 't werk vast oversloegh, en tyding
Afwachte met verlangst. Hy krijgtze met verblijding,
En vol genoegen, die zijn' kiel voor windt belooft,
Der buye onkundigh, die hem dicht hing over 't hooft.
Want na Medea lang verwacht was, die ons vvenken
Zou t'haarer hulp, verschijnt zy niet. Men vveet, vvat denken,
Nocht doen. De Koning zendt om uitslagh. Men verklaart,
Hoe 't light. Zijn ongedult voert hem straks derrevyaart.

Hy vvacht, en vveêrvvacht, en hy luyftert vast van buiten:
 Maar hoort niets. Hy beveelt in 't eind de poort t'ontsluiten,
 Om zellift'onderstaan, hoe 't daar geschoren stondt.
 Hy stapt beschroomt vooruit, de hofvvacht na: maar vondt
 Daar taal, nocht teeken. Hy belast fluks alle hoeken
 Der galerye door, en vveeder door, te zoeken.
 Hy vraagt of vensteren, en poort vvel zijn gevveest
 Bevvaart; men antvvoort ja. Hy schrikt, en staat bedeesdt,
 Onvveetende na lang beraden, vvat in 't ende
 Te vvillekeuren, na vvat boeg het roer te vvenden.
 Medec met Jafon zijn vertrocken; dit staat vast:
 VVaar heen, is onbekent. Men raadt, men gist, men tast,
 En slaat'er na, en reede om 't ergstere gelooven,
 Geeft voor, dat zy zijn heene, om 't Gulde vlies te rooven.
 Deez' vvaan vervult terstont den Koning met veel schrik,
 Die 't reedts te krijgsvolk hem in eenen oogenblik
 By een doet roepen, en na 't offervvoudt toezenden,
 Om 't onheil, dat hy vveest, van zijne kroon te vvenden.
 My prest hy in der yl na u toe strandevvaart,
 Om u te melden vvat ten Hove ons vveedervvaart,
 Met uitgedrukte last, om, zonder tijdt te recken,
 Met uvv'gevvapent volk na Mavors vvoudt te trecken.

Abf. Men volgh dat hoogh bevel.

Sy.

Men spoeye dervvaarts aan

Hier op te slapen quame ons bey te duur te staan.

XI. T O O N E E L.

Juno, Iris.

't **G**aat vvel. Vrouvv Venus neemt der Gricken zake
 Ter harte. Een voorvvint blaast in 't staande laken,
 En onse kiel bruiſt vlak voor ſtroom door zee
 Met ruimen ſchoot. Zy hoopt eerlang de ree,
 Bezaligt met het Gulde vlies, te kuffchen,
 En in 't genot dier buit haar' luſt te bluffchen.

Ma

Maar houdenvve echter in 't gezwvollen zeil
 Een vvacker oogh, en slaan vvcl scherp de peil
 Der diepten gade, op dat geen storm opstecke,
 Die met een slingerflag onz' voortgang breeke,
 Oft vverpe door een d vvarrelv vindt ons schip
 Op een onzichtb're droogte, oft blinde klip.

Godt Mars neemt euvel, en vvil geensins lyden,
 Dat Grieken door dien roof zijn vvout ontvvvde.
 Hy vvet zijn' sabel, om hunn' togt te loor
 Te stellen. 'k Volg dan deezer Priinssen spoor
 Na 't offervvoudt, om daar met onze vvicken,
 En tegen hun, en 't ongediert, de Grieken
 Te decken, en te redden in den strijdt.
 Dat vvigtig vverk vvil brein, en hart, en vlijt.

Einde des derden Bedriffs.

VIERDE BEDRYF. TOONEELVERSIERING.

HEt water van de ruime Euxinsche Zee, welk zo
 verre, als der Anschouweren ooghstralen reiken
 mochten, het tooneel overswalpte, en spoelde,
 ligt weghgezonden, en daar is maar zo veel
 ergebleven, als vereischt wort, om af te beelden een arm
 an de riviere Phasis, die dwars het speeltooneel over, ten
 wederzyden door rotsen heen, komt stroomen, des zelfs
 oor van de achtergront, en van Mavors offerwout een mid-
 elmatige slip, die zy omart, en tot een eilant maakt, af-
 ydende. Men Ziet, hier en daar, tusschen en van de steen-
 rippen af, groote vlieten nederbruizen, welke den stroom,
 oor hare toevloet, doende swellen, gestadig versche sporen
 ven an zynen sterken loop. Zyne oevers staen ten weder-

D 4

kanten

56 HET GULDE VLIES,

kanten met kreupelgroen, en ruigte van lisch en laage elzen, en ander slag van heesteren doorgaans beboord en bezet. In 't midden rijst uit het water een kleene brug van dry hardsteene boogen, daar men met zes trappen van de zelfde stoffe opklimt, en die zoo smal is, dat zy naauwlyk twee menschen neevens elkanderen toegang verleent na het Eilandt, dat an gins zyde des waters zich opdoet. De Krijgsgodt zyn wout valt hier op het dichtste. Abeelen, berken, eiken, effchen, ipen, dennen, en pijn en ander slag van wilde boomen, die de bosschen beminnen, in 't wildt heen gewossen, en hoog en breedt opgeschooten, zyn met haare takken zo vast door elkanderen gestrengeldt, en met elzen, en andere heesterachtige planten, en struiken overweven; dat het oogh, 'k laat staan het licchaam, daar nergens doortoght weet op te spooren. Op dit Eilandt hangt het Gulde vlies, van Phryxus den Oorlogsgodt toegewijdt, daar 't bewaakt wordt door de twee ongetemde Stieren, en den nimmer sluimerenden Draak, die Circe en Medea door haare sterke konst daar op schildtwacht gheplant hebben. Hoe scherp het nieuwsgierigh oogh met zyne straalen ook omsnuffelt, het verneemt nochtans geen van allen, zo luttel doorzichts laten telgen en loof. Men ziet niet dan stammen, en bladeren hol over bol door een gheslingerdt. Eevenaleens staat het ook met de voorgrondt des Tooneels geschapen, behalven dat zy in 't midden een ruim plein, gelijk als een toegang na de brugh, met geenige ruigte belemmert, welk ten wederzyden tusschen twee heemelhooge muuren

uuren van groen beslooten light. Dit dicht bewossen
 roudt, door de rotsen, en den stroomvliet in deezer
 oogen van een gescheiden, verschaft den oogen geen
 onvermaaklijk inzien: de schraale graauwte der rotsen
 op de heughlijke groente der boomen aartigh afsteekende,
 en de zilverachtigheydt der riviere door de bruinheidt der
 haduwen helder heenschitterende.

Dit aangenaam gezicht krijgt een nieuwen nadruk, als
 men den Krijgsgodt Mars, van den hoofde tot den voeten
 in 't blanke staal beklonken, en beschaduwte met een
 rondel bloetroode pluimen, van de wolken ziet nee-
 derstygen, hebbende zijne eene voet gevest op zijne star,
 en de andere los in de lucht. Zijn verstoordt gelaat
 geeft genoegzaam te kennen, dat het gevaer, welk
 zijn Gulde vlies loopt van gerooft te worden, zijn fors-
 sen inborst praamt, en dat hy om geenige andere oor-
 zaak van den heemel afdaalt, als om dat te beschermen,
 en Goden en menschen, die daar op toeleggen, den voet
 dwars te zetten.

I. T O O N E E L.

Mars.

AL't Heemelsdom streeft mijn' begeerte tegen;
 Geen Godt, of toont zich Griekenlandt genegen,
 Dan Phœbus, die Æëtes zijnen zoon
 Handthaaven vvil op Kolchis zeeteltroon,
 En voor de klaauvv der toveren behoeden
 Het Gulde vlies. Maar hy 's te slap van moede,
 En, staande slecht ten hoof met zijn geslacht,

D 5

Wordt,

Wordt, waar hy heul zoekt, trotselijk veracht.

My werpt men 't noodlot voor. Daar staat beslooten,
Dat Jason met zijn' Helden, reisgenooten,
Dien rijken schat, mijn' Godtheidt toegewijdt
In 't offerwoudt, weghvoeren zal, in spijt
Der sterke schildtwacht, en daar meê heenstrijken,
Vol glorie, na de Grieksche koninkrijken.

Godt Phoebus duikt, en zwicht, en geeft het op:
Maar niet godt Mars: hy is te kroes van kop,
Te fors van inborst, en zoo niet te paayen
Met beuzelen. Hy wil het slagswaardt zwaayen,
En snibbelen zo tegen 't Noodlot aan,
Verdaadigen het Ramsvel, wederstaan
Wat roovers dat hoogwaerdig pandt beloeren,
En uitzijn, om 't zijn offerwoudt t'ontvoeren.

Schoon 't gansche Godendom de Grieken draagt,
Daar dient nochtans een oorlogskans gewaagt.
Om, is 't vergeefs ons onheil te beletten,
Ten minst' dien buit hen duur betaalt te zetten;
Zulks Grieken sonder smert niet triomfeer'.

Maar uit den hoogen strijkt een wolke neêr,
Die na der aard' voert eenig' hemellieden,
Om mijnen vyanden de handt te bieden;
Ik wijk, en dek mijn' Godtheidt met den schijn
Van Phryxus, om zo onbekendt te zijn.

*Onder dit Leggen van den krijghsgodt Mars daalt, met een lieflij-
ke zoetluidendheid van gespeel en gezangh, van liever leede
uit de lucht een wolk, de gansche breedte des Tooneels beslaande,
welke op de gronde nedergestroken zijnde, in 't midden schijft, en
zich in twee deelen scheidt, die wederzijds weêr na boven dry-
vende op het Tooneel laten Medea, en Jason, elk op eene boom-
stronk slaapende, met Mercurius an Jasons, en Cupido an Me-
deas zijde.*

II. TOO-

II. T O O N E E L.

Mercurius, Cupido, Medea, Jason.

Kup. G Hy vlugge Majas spruit, herout der Goden,
Godt Jupiters geswinde en trouwe bode,
Merkuur, mijn waerde neef, heb dank, dat ghy
U, op mijn' beê, Medeas tovery,
Geluften laat door uwe slangeroede
T'ontzenuwen, heldt Jason in uw' hoede
Te nemen, en van 't roemrijk Grieken af
Te wenden 't leedt, door Kolchis scepterstaf,
Dien dapp'ren Vorste, en synen reisgenooten
Door hulp der hel beschooren, en beslooten,
Mijn' dankbaarheidt verlangt na stede en stondt,
Om te bekrachtighen door 't werk mijn' mondt.

Merk. Cupido, hartenvoogdt, wiens handt met booge,
En flitsen van ontzaggelyk vermoge,
Lucht, aarde, en zee, en hel, en hemel dwingt,
Mijn' gonst, beweezen an heldt Jason, dingt
Geensins na loon, veel min u te verbinden
Te mywaarts. Neen, de liefde tot mijn' vrienden,
Mijn zucht tot Grieken dreef my hier toe aan.
Nu dagvaardt my mijn ampt weêr hier van daan
Ten hemel, by den Koning van de Goden.
Zijn' donderstem my t'hemwaarts heeft ontboden.
Men brenge dies ten eind' dit roverweik,
Op dat ik heenstreef weêr na 't hooge zweik.

Kup. Medea rijs, rijs uit uw' swijmelinge,
Verwin de dampen, die uw' brein bevinge,
En noch so vast uw' sinnen voor een wyl
Gekluisterdt houden, door mijn' minnepijl,
Die met een vlammenstraal uw' borst doorgriefde.
Koom tot u self, en gloey in Jasons liefde.

Mer.

60 HET GULDE VLIES.

Mer. Schud af de boeyens van uw' slaap : ik raak
 U, Jafon, met mijn' slangeroede ; ontwaak.
 De toverslaap moet voor haar' krachten zwichten :
 Zy kreunt zich geen heillooze sluimerdichten ,
 Die blecke schimmen rukt uit d'yz' re klem
 Des doodts. Verban, op 't klincken myner stem ,
 Uw' diepe vaak : Rijs op , wilt regentreden
 In allen ootmoedt , en dienstvaerdigheden
 De Rijksprinsesse, die, verzacht van zin,
 Uw' min bekroonen wil met wedermin.

Kup. De kracht der slangeroë vangt an te werken.

Mer. Medee bekomt. *Kup.* Men voegh' zich, om te merken,
 Wat uitslag d'eerste ontwaakingh nemen zal ,
 Wat an een kant. *Mer.* Zy rept haar' handen al;
 Zy licht haar hoofdt. Daar roert zy mondt en lippen.

Kup. Men luister, wat haar' tonge wil ontslippen.

Med. slumerende. Helaas ! Medea , ach ! vvat dolheit ging u aan,
 Dat ghy heldt Jafon vvreedt na 't leven hebt gestaan ,
 Een heldt volschapen van den hoofde tot den voeten ,
 En dien ghy mint. Hoe staat u dit vergriip te boeten ?
 Wat blaauvver onschuldt voor te vvenden tot verschoon ?
 Een teere maagdenhandt, een oorloghsheldt te doon ?
 't Is buiten maagdenschaamt'. Wat vveérmin kondt ghy
 hoopen ?
 Wat koeling in uvv' brandt ? 't Wil u al tegenloopen.
 Mijn forsheidt lijdt dat niet. Ik daag mijn konst te help ;
 Haar zvveeren vveérmin baare , oft mijne vlammen stelp'.

Mer. 't Gaat vvel.

Kup. Mijn' brandt is door haar bloet gevlogen,
 En dempt haar trots. *Mer.* Daar opent zy haar oogen.

Kup. Vertrekken vvy. 't Redt voort zich zelfs. *Mer.* Ik spoë
 My hemelvvaarts. *Kup.* En ik na Moeder toe.

*Dit ghezeght hebbende, vliëghen Mercurius en Cupido kruiswijs
 doorby malkanderen na de wolken.*

III. TOO-

I I I. T O O N E E L.

Medea, Jason.

Med. **W**At snort daar snel voorby my heen op vlugge vvicken?
Maar houdt? vvat 's dit? vvaar sta ik? in vvat oordt?
in Grieken,

Oft Kolchis? hoe? dit schijnt Gradivus offervvoudt.
Gins drijft het Eilandt, daar an 't godtgevvijde hout
Het Gulde vlies hangt, in 't verdek van eikenbladeren.
Wie zit hier op deez' stronk, en sluimert? Laat ons naderen,
En 't onderstaan. Helpt Goôn! 't is Jason. Ach! vvat Godt
Oft Ongodt heeft ons hier vervoert, mijn' konst ten spot.
Mijn toverye ligt te laeg, en loopt my tegen;
Mijn fierheyt strijkt het zeil; de Min praalt met de zegen.
Maar Jason rijst. Hy zyveemt geen mensch, maer eêr een God,
Van vvesen, en gelaat. *Jas.* Mevrouwv', op uvv ontbod,
V Velk my een vvet verstrekt, ben ik ten hoof gekoomen,
Geleidt door Phryxus.... Maar, vvie heeft het hof in boomen,
En bosch herschapen? Zijn dit merken uvver konst?
Oft liegt mijn oog, en dool ik?

Med. Neen, een hooger gonst,
Als mijne, u heeft bestraaldt, en ons tot hier gedraagen.
De Mingodt, uit de lucht gestegen, scheidt behaagen,
Uvv' zaak t' handthaaven, en bevord'ren uvv' geluk.

Jas. Ach! vvou die God uvv' hart vermurvven, 't sou mijn' druk
Verzachten. Grooter heil kon nimmer my gemoeten!

Med. Indien mijn' vvedermin uvv' pijnen kan verzoeten,
Zoo mildt een zegen ligt uvv' liefd' te beurte viel.
Een Godt, mijns ondanks, buigt reê t' uvvaarts deeze ziel:
Maar uvve min zo sterk niet oogt op vvederminne,
Als vvel op 't Gulde vlies, vvelk gy niet ziet te vvinnen,
Dan door mijn' bystandt. Maar Medea is te trots,
Te hoog gebooren, om dus smaadelijk, dus schots,
Bemindt te vvorden, oft te minnen. Ban die hoope,

Ik koop

Ik koop geen minnaar, en ik staa noch min te koope.

Hy minn' my om my self, die hoopt op wedermin.

Jaf. Zo doe ik. Uvv genot is 't oogwit van mijn' zin.

Medeas weêrminne is het doel, waar na ik schiete.

Med. Welan: Ik min u, en ghy sult Medee genieten.

'k Zalkoning Styruſ, mijn' verloofden bruidegom,

Doen afstaan van ſijn recht; blijf in dit koningdom,

Vergeet uw' vaderlandt, en ouders, die u baarden,

En wil tot deſe prijs mijn' handt op trouwe anvaerden.

Jaf. 'k Anvaerde tot die prijs uw' trouwe, ik liet mijn landt

Om u, Prinſſes; ſo 't my gedyde tot geen ſchandt,

Die, ſo gy Jaſon mint, gy van ſijn hals moet weere.

Het Noodtlot hecht mijn' roem, dat ik te rugge keere

Na Grieken, trots bepronkt met Phryxus Gulde vlies:

Mijn eer hangt an die winſt, mijn' ſchand' an dat verlies.

Zal ik mijn landt, en my, en myner reisgenooten

Heldthaftigheidt van ſulk een luſterglans ontblooten?

En ſal Prinſſes Medee dan Jaſon ſonder eer

Ten bedtgenoot ontfaan? die ſmaadt de hemel keer'!

Hoe wou gansch Kolchis van dat ongerugt gevvaagen?

Hoe ſou Medea ſelf dien laſter konnen draagen?

't Smert my reê ſelf, dat ſulk een Rijksprinſſes haar' handt

Op trouvv ſou geven, an een man beſmet met ſchandt.

Med. Maar ſmert het u niet, dat een heldt, ſoo hoogverheven

In deugd, als Jaſon, een Prinſſes zijn' trouvv ſou geven,

Die vaders ſcepter heeft verraân, en vaderlandt,

En ſich beſoeteldt met ſoo godtvergeeten' ſchandt?

Jaf. Het heil van vaders ſtaf ſtaat an geen Vlies gebonden,

Schoon Phryxus nachtschim vaak by ontijdt zulks verkondde.

Geen ſchimmenſpokery verbluſt een klok verſtandt.

De troon van Kolchis niet geſchraagt vvorcht van dat pandt.

En deef' heldinnedaadt, voor laſteren en ſchelden,

Bekroont de glorie van behoedſter deſer helden.

Uvv' roem op ſulk een lof ten hoogen hemel draaſt.

Een Rijksprinſſes, met ſo veel deugd en glans begaaſt,

Wil, als een morgenſtar, in Griekenlandt opdaagen,

En

En tegenschitteren onſ' ouderen en maagen,
Vervveikomt van hunn' dank, gedraagen van hunn' gonſt.
Gansch Grieken, vvoonplaats van de Wijsheid, ſal uvy' konſt
Verbaafen. Voor die zon vvil alle dvvaalſtar ſvvichten,
En duiken, en zijn licht ontleenen van die lichten.
Zo dat, in plaats van ſmaadt, gy daar in eer, en min
Zult anbeden, en gevierdt zijn, als Godin.

Ied. Vergeten pligt, en ſtaat, en ſtam? verlaaten vader,
En vaderlandt, en broër, en bruidegom te gader?
En volligen met u, een vveemdeling, op zee
Door vvater, vveër, en vvindt, een onbekende, ree?
O neen, mijn hart ſmolte ſtraks, benepen met berouven.

Iaf. Vvat laat gy toch? deeſe ongezegende landouven,
Dit onbeſchaafde volk, een vader, die u hardt
En onmeedogend valt, een broeder, die u ſart,
En trapt, en treedt: vvaar voor de Griekſche koninkrijken
U open ſtaan, geensins by Kolchis te gelijken.
Daar bloeit een rijker landt, daar groeit een milder vrugt,
Daar vloeit een held'rer nat, daar gloeit een zoeter lucht.
Geen ſcherpe vvinterkouvv ſnerpt daar de teere leden.
Daar praalen heerlijker gebouven in de ſteden,
Getimmert na de konſt op regelen en maat.
Daar zvvieren netter kleën, en zeden lank s de ſtraat.
Beſchaaftheid, en vernuſt pronkt daar, terhooghſter trappen
Geſteigerdt, en munt uit in vvijſheid, vvetentſchappen,
En kenniſſe van al, vvat met zijne opperkreits
De hemel houdt omarmt. Wie zo vol onbeſcheidts,
Zoo raad'loos, die dit niet voor Kolchis koos, en ſtelde?
Voor uven broeder vvint ghy all' deeze oorlogshelden,
Mijn reisgenooten, rijk van roem, van vv elke'er geen
Voor eer niet ſchat, de plaats uvs broeders te bekleën.
Al ons vervvantschap zal, als bloedvvriendt, u antrekken,
En enten in zijn' ſtam; ik ſelve altydts verſtrekken
Voor vader, bedrigenoot, en halsvvriendt, die u acht,
En eêrt, en viert, en dient, en mint, en lieft, en tracht
Niet meerder, als na uvy behagen zich te voegen.

En

64 HET GULDE VLIES,

En eêr te sterven, dan u treff' het kleenst' misnoegen.

Prinses, vergun zijn' beê een minnaar, die u smeekt,

Wien, zo ghy hem den nek torkeert, het harte breekt.

Med. De vogelaar spant voor 't gevogelte op zijn' netten,

En lokt, en fluit, en zet al, vvat hy by kan zetten,

Tot hy 't daar in beknell'. 't Gediert, dat aas verhoopt',

Zijn' vvustheid met de doodt, oft vankenis bekoopt.

De looze minnaar volgt des vogelvangers stappen,

Hy vleit, belooft, en doet schoon voor, om te betrappen

D'onnooz'le, die hy vrit. Hy heeftze naauvv bekoordt,

Of al zijn minnevvuur vervliegt, gelijk zijn' vvoordt.

Jaf. Een oprecht minnaar vveet van vvaalen, nocht veranderen.

Deknoop die zijn' beminde en hem hecht an elkanderen,

Trotst allerley gevvelddt: zy breekt, gaat los, nocht slijt

Door vvedervv aardigheên, nochte ongenaân der tijdt.

Prins Jafons min staat pal; Medea in zijn' zinnen

Te diep, om immer uit te gaan. Loont ghy zijn' minne

Met vvedermin, hy ziet geen grooter heil te moet':

Ontzegt ghyz' hem, hy sterft, daar hy u valt te voet.

Med. tegen Jason. Rijs Jason. *by zich zelfs.* Ach! hoe vvort mijn'
ziel bestormt, bevochten!

De reeden trekt haar hier, en gins de minnetochten.

Ik zie het nutste, en 't beste, en 't eerlijkste voor my;

Maar liefde dvingtme al dat te zetten an een zy,

Te vverpen in den vvindr. Zy plant haar hiel der Reeden.

Baldaadigh op den nek: die ligt getrapt, getreeden.

En overvveldigt, en ruimt haar de zeege, en 't veldt,

Daar hy als dvinglandin mijn' vvil de vvetten stelt,

Mijn hart buigt na haar zin, en van haar handt doet draven.

't Welk, afgetolt, nu maar uitzielt na een haven,

Daar 't na zo byst'ren storm uit deeze barning land'.

tegen Jason.

Wel an, helt Jason, 'k vvil het vvagen. Daar 's mijn' handt

Op trouvv, geefmy vveêr d'uyve, en zyveer, met dieren cede,

My nooit, om lief nocht leedt, te laten nocht te treden.

Jaf. Ik zyveer by Hekate, by Styx en Phlegeton,

By

uw' Grootvader, d'albespiegelende zon,
 d'Echtgodin, en by de Godtheidt dezer wouden,
 dat ik mijn' trouwbelofte u eeuwiglijk sal houden,
 itt zo 'k ze ooit breek, dat my dan ten schaa' gedy'
 de winst des Vlies, en ik verdoemder straffe ly',
 s ooit meenedige trouwbreekers quam bestelpen:
 dat uw' konsten, die nu reedt staan my te helpen,
 sy met een helschen brandt vervolgen tot der doot,
 n niemandt redden wille oft konne in zulk een noot.
 Ik ben voldaan. Vertoef, mijn' konst wil 't padt bereyen,
 elk u ter zeege, en winst van 't Gulde vlies zal leyen.
 Wijk voor een korte poeze, en koom zo daadtlijk weêr.
 Ga heen voorspoedigh, en voorspoedigh weederkeer.
 Maar wat gewemel, en geblicker door de bladeren
 ertoont zich ginder? Het zijn oorlogslieën. Zy naderen
 et offerwoudt, recht toe, recht an: zy zijn in 't staal
 eklonken: beukelaars, en helmen van metaal
 fteeken in de zon. Ha! 't zijn mijn' reisgenooten!
 Wat of hen jaagt? Hen heeft het wachten licht verdrooten!

IV. T O O N E E L.

*Mars in de gedaante van Phryxus, Jason, Tela-
 mon, Peleus, Zethes, Kalais, Rey van
 Vlieshelden.*

Mrs. **H**ier rijft het Eilandt uit den stroom van Phasis, daar 't
 Goudhaerig Ramsvel, in Gradivus wout, bewaart
 Wordt van den fellen Draak, en nooitgetemde Stieren.
 ly moet vermeerst 'ren eerst deez' dry verwoede dieren,
 die heen wil strijken met dat kostelijke pandt.
 sw' dappere oorlogsdeugd voorheenen heeft vermandt,
 edrochten, reuzen, en krijgshelden trots ter wapen,
 n teegen Perse in den strijd zich te rechtchapen,
 te braafgequeten, om nu voor dit ongediert
 te zwichten. Pallas, wiens beleidt my t' uwaarts stiert,

E

Zal

Zal u hulp bieden, en met volle zege kroonen.

Daar ligt de brug, trekt an, en wilt u moedigh toonen.

Tel. Geen moedt gebreekt ons, en wy vreesen Draak noch Stier.

Wel an.... Maar Jason, hoe? *Jas.* Wat jaagt de Helden hier

Tel. De winst van 't Vlies, die ghy schijnt te verwaarloosen.

Jas. Mijn' komt heel anders tuight.

Tel. Die tuige uw minnekoosen

Alsge u, van ons, ter sluik, na de Prinsles begeeft.

Jas. Die wil ons helpen, en my zulks verzekert heeft.

Tel. In 't graf, na 'k gis. VVat heil staat ons van haar te wachten.

Jas. Zy wil door konst en kruidt de helsche dommekrachten

Der Stieren temmen, en doen sluimeren den Draak.

Tel. Verraân haar Vader, en handthaven onze zaak?

't Betaamt geen dochter, en veel min een rijksvorstinne.

Jas. De min beheerscht haar' ziel. VVat buight niet voor de minne?

Tel. Medeas forsheidt, en wien d'eer ter harten gaat.

Jas. De min, die anhoudt, eer en trots ter neder slaat.

Tel. Ghy hebt dus lang gemindt, en wont noch niet met allen.

Jas. De boom veel slagen tart; de laatste doet hem vallen.

Tel. En desen trof uw' bijl juist op dit oogenblik.

Jas. 't Moet eens de laatste zijn; het lot loopt wonderlik.

Tel. 't Is vvaar: Maar.... *Jas.* Voeden dan de Helden quadaal vertrouwen?

Pel. VVy duchten, dat het ziet, om d'anflagh op te houven.

De minnekozery, en liefde op ongricksch schoon

En rijksprinsessen is heldt Jason zo gevvoon,

Dat, daar hy twee jaar sleet by Lemnos Koninginne,

Hy veel vier jaren hier zou in Medeas minne

Verspillen, zo men hem dien teugel vieren vvou.

Jas. 'k Eisch maar een uur, en dat verzekert u mijn' trouw.

Pel. Reeds hebtge onnut daar zo vele uren in versleten,

Dat, vvat dit uur zal doen, zeer licht staat af te meten.

Dies acht ik oorbaar, dat men voortvare, en niet rust.

Ghy moogt Medea hier oppassen zo 't u lust;

Maa

Maar denk vry, dat men u vvil voor verlaater reekenen:

Geen menſch zal ooit mijn' naam met zulk een ſchantylek teekenen.

Ik vvil u voorgaan, heb ik u ooit voorgegaan.

Alleen blyve iemandt hier van ons op ſchildtvvacht ſtaan ,

Om dit der Rijksprinſeſſe , als zy verſchijnt, t'ontdecken.

Helt Kalais gelief die ſchildtvvacht te verſtrecken,

Ik voeg my na uvv' zin, ſchoon met mijn' tegenzin.

VVy ons na 't Eilandt toe, op dat men vverk beginn'.

dit zeggen gaan Jafon, Telamon, Peleus, Zethes, en alle de andere Vlieshelden (behalven Kalais, die ſtaan blijft) geleidt van den Krijgsgodt Mars in ſchijn van Phryxus, na de brugh, die over der rivier Phafis geſlagen, overgangh verleent tot op het bemtoovert Eilandt; welke, terwyl Jafon op- en overgaat, wederhoudt Mars alle de andere Vlieshelden om daar op te komen, die nochtans met alle krachts andringen, om hun Opperhoofst gezelschap te houden, en na te volgen.

V. T O O N E E L.

Mars in de gedaante van Phryxus, Telamon, Peleus, Zethes, Kalais, Rey van Vlieshelden.

Mars. **H**Oudt ſtandt, ghy Helden; een alleen moet dit volbrengen.

1. VVy vvillen deel an d'eer. Mars. Godt Mars zal't niet gehengen.

Staat af, en naakt geen brug. Pel. 'k Zeg, laat ons overgaan.

ſon over de brugh op 't Eilandt gheraakt zijnde, laat Mars de Vlieshelden daar na toe gaan; maar Telamon wil daar zo haest de eerſte zijnen voet niet op zetten, of zy ſtort ſchielijk in, en verſinkt onder 't water wegh.

1. Hoe nu toe Phryxus; 't ſchijnt ghy uitzijt op verraan?

Mars. 'k Verraad u niet. Godt Mars, een' Heldt eiſcht uit u allen.

Die dit ten einde brenge, en d'eer te beurte valle ,

Dat hy de Stieren temme, en overwinn' den Draak.

Tel. Ghyleidt ons om den tuin, tot steun van Schoonvaars zaak.

Mars. Mijn woort is waar, *Tel.* Al lang genoeg ons opgehouden.

Help ons op 't Eilandt, of ik sweer, het wil u rouwen.

Mars. Ghy helden, hout gemak. *Tel.* Alsge onsen eisch verricht.

Mars. Wat raadt? wat kans daar toe? De brugh in 't water licht,

En nergens vaartuigh, om daar over u te zetten.

Tel. Verrader uws geslachts, dat u de donder plette!

Ik zal beproeven, of mijn staal geen schim kan schaân.

Mars. En ik, of 't mijne niet kan 't uwe wederstaan.

Alle de Vlieshelden, nevens Telamon, van leer getrocken hebbende, vallen zeer verwoedelijk op Mars an, die zich teghen allen ter were stelt, en allenks achter de boomen, en ruighren deinzende verdwijnt, en in zijn plaats Medea laat verschijnen, die hare toveryen voleindigt hebbende, zich wederom by Jason meende te voegen, en door haar onverwachte ankomst alle de Vlieshelden in verwondering brengt.

VI. T O O N E E L.

*Medea, Telamon, Peleus, Zethes, Kaldis,
Rey van Vlieshelden.*

Tel. **H**elp Pallas! wat wil dit? Prins Phryxus schim verdwenen,

En in zijn' plaats gezwindt de Rijksprinsses verschenen!

'k Bevroê 't bedrogh. Zy heeft zelfs Phryxus schim gespeeldt,

En ons, geblindthokt door dat zweemsel van zijn beeldt,

Verraden, en met list van Jason afgescheiden,

Om een voor een ons op den vleeschbank te geleiden.

Med. Wat 's dit, ghy Helden? dus het leimmer uit der scheê?

En op een teere maagt, die nimmer u misdeê?

Wat razerny verrukt u buiten 't spoor der zeeden?

Tel.

Tel. Geen razerny, Prinſſes, maar billijk recht, en reden.

Med. Wat recht, oft reden, welke u anhitſt tegen my?

Tel. Die, onder ſchijn van gonſt, door helsche tovery,
Op vaders voorschrift, heeft onze ondergang beſchoren,
En zich door Phryxus ſchim, ten afgronde uitgeſworen,
Dien anſlagh onderwindt; eerſt Jafon troont by haar,
Ons herwaarts an; daarna hem voert in doodtsgevaar,
In Mayors offerwoudt, en ſnijdt den wegh ons allen,
Om hem te helpen, af, en doet de brug invallen,
Durf koels moedts vragen, vvat ons anhitſt tegens haar?

Med. Wat meltge? Jafon op het eilandt? ingevaar?

Alleen, en zonder hulp? vvat rampspoedt komt ons over!

Tel. Vervloekte, veinſtge noch, daar ghy door uvy getover
Dit ongeval ons brouvvt, dat het u nijpt met ſmart?

Med. Achi Helden! hoe verkeert veroordeelt ghy dit hart?

Ik bid, vveêrhout my niet, om hem de hant te bieden.

Tel. Om hem te moorden. Neen, ghy tracht ons slechts t'ont-
vlieden.

Verſchaf ons Jafon vveêr, oft ghy voldoet zijn vvrtaak.

Med. Hoc nu? velt Grieken op een maagt haar' kling? ei ſtaak
Dit vvoeden: maak my plaats; vertrouvvme, ik ſal hem helpen.

Tel. Om 't leven brengen, en ons met zijn' doodt beſſelpen.

Neen, lever ons hem hier ter ſtont, of 't gaat 'er door.

Med. Ghy vuilt hem redden, en baant mid' lervvijn het ſpoor
Tot zijn verderf; doch ſchoon uvy' daan mijn' haat vervveg-
ken.

Wil ik, nyvs ondanks, hem tot een behoedſter ſtrecken.

Meden, heeft zo haast dezen laaſten regel niet geſproken, of wort,
uit het midden der Vlieshelden, die haar met uitghetoghene
zwaarden omringt hebben, met een zwink opgenomen; en, over
der rivier Phafis, door de lucht, op het betooverdt' Eilandt ge-

Tel. Help Pallas! *Pe.* Juno help! *Zet.* Wat ſlaarmen nu ter
handt?

Med. Ghy Helden, zijt geruſt; en voegt u na het ſtrandt:
Maakt Argo zeilreede, om uit Kolchis fluks te vlieden

Na Grieken. Jafons min dwingt my hem hulp te bieden,
 En door mijn' konsten met de winst van 't Gulde vlies
 Zijn' roem te kroonen. Spoeyt maar heen: 't is tijdtverlies
 Hier lang te marren. Op mijn woort; laat u toch raaden;
 Wy volgen daad'lijk met dien rijken buit beladen.

Pel. Heldt Jafons leven, en ons heil staan in uw' handt,
 Prinses; bestraalze met uw' gonst. Wy spoën na strandt.

VII. T O O N E E L.

Telamon, Peleus, Zethes, Kalais, Rey van Vlieshelden.

Tel. **H**et licht gelooven welst een breede brug tot schade,
 En onheil; dies houd ik in geen en deel' geraden,
 Op 'r woordt der Toveres dit door te laten staan.

Pel. Wat vangt men oorbaarst, in dit ongeval, dan aan?

Tel. Men laate Kalais, en Zethes, op hunn' pennen,
 Den stroomvliet over, straks de Rijksprinses naerenen,
 Om Jafon, zo haar' konst hem trotst, de handt te biën,
 En, zoz' hem onderstur, geswindt te rugh te vliën,
 Om alle quaat vermoën, en vrees in onse stillen,
 Die midd'lerwylen langs den zoom opspooren willen
 Na vloot oft schuile, op dat men over 't water zett'
 Op 't eilandt, 't zy dien togt hunn' weêrkomst ons belet.

Pel. Ik keur het goet. Wat dunkt den Helden.

Kal. Geen gelegenheid
 Ten dienst der maatschappy, daar heen helt uw' genegen-
 heidt,
 Mishaaght ons.

Zet. Sprekt maar, en wy vliegen van uw' handt.

Tel. Streeft heen dan, en verwacht ons t'uwen onderstandt.

Einde des vierden Bedrûfs.

Y F D E B E D R Y F.

T O O N E E L V E R S I E R I N G.

DE rotsen, en de riviere Phasis, welke daar door heen het toonel overstroomde, zijn verdweenen, en'er verthoont Zich niet, dan an alle kanten een dicht en donker woudt van allerleye wilde boomen, zonder ordre en opsicht heen wassende, en zo door elanderen gevlochten, dat het licht af te nemen staat, dat'er eenigh gewandel van menschen, en noch veel minder van paerden de telgen kreukt, ofte de struiken vertreedt. Behalven dat het godsdienstig ontzag, welk men den Krijgsooght Mars toedraaght, verbiedt, dat men geenige boomen snoeye, nochte bejaarde stammen nederhakke, zo maakt zelfs de schrik en vreeze voor de dolle Stieren, en den vuurspouwenden Draak, en ander vergiftig gedierte, welk nevens hen daar huishoudt, het tot een baare, en baare woestijne. De heemelhooge kruinen, en breedt uitgespreide kroonen der boomen weeren het licht der zonne daar alsins uit, en op zeer luttel plaatsen boort maar een flaauwe, en dunne straal door de bladerrijke telgen, die onder alle de bruine schaduwen een akelige schemeringe veroorzaakt. Hier en daar ligt een hooge stam, door de bulderende winden om verre geworpen; ofte van den bliksemtor neder geslagen, blijvende met zijne takken in zijn ge- buur hanghen; ofte van ouderdom vermolsmdt en ver- gaan, in't midden an twee ofte meer stukken doorghel-
E 4 broken,

broken, latende, omtrent eene mans langte boven de aarde, noch een verrotte stomp ten gronde uitkyken, en het overighe an zynen voet hebbende leggen. De wapens, speeren, helmen, en schilden, van die hunne reukelooze stoutheid, van het Gulde vlies te willen winnen, met de doot bekocht hebben, gehecht tot pronk an de hoogste takken van deeze boomen, verstrekken noch byzonderlijker merken, dat dit een slip van Mayors offerwondt is, en op het betoverdt Eilandt staat. De grondt is t'aller weegen dicht met kreupelgroen, en ruigh gewas begroeit, uitgezeidt op eene plaats, alwaar zich een taamelyk groot en rondt plein vertoont, uit het midden van 't welke een steilen en dikken eikeboom opschiet, over wiens lyvigste tak het Gulde vlies hangt te schitteren, glinsterigh afsteekende op de bruine groente, en duistere schaduwen. An den voet verneemt men ter neder gestrekt zyn nimmer slaapenden bewaaker, den afgryffelyken Draak, door Circes en Medeas maghtig toverdicht daar vast geketent, wiens oogen, gelyk twee koolen vuurs, staan en slonkeren, en zonder mat worden gheduurighlyk heen en weêr draayen. Door de takken en bladeren van dit dichte wondt vertoont zich, hier en daar, in't verschiet de Euxinsche zee, nu bedaart van de voorgaande storm, en verlangende op zynen rug het zeeschip Argo, dat weêr na strandt gestooken is, en zeilree licht te wachten op Jason met den buit, daar hy na streeft, behoude na huis te voeren.

Juno, en Venus, met den Minnegodt vergezelschapt, hebben zich herwaarts vervoeght, om dien manhaften

Oor-

oorlogsheldt, door haare gonst en bystandt, den wegh te
 anen, terwijl Pallas op Mavors akkerveldt hem moedt
 macht byzet, en een wacker oogh in 't zeil hout, dat
 in de Kryghsgodt gheen teghenspoedt brouwe, en al hare
 wezene hulp vruchteloos in 't zandt doe storten.

I. T O O N E E L.

Juno, Venus, Cupido.

uno. **H**ier groent het offervvout, Godt Mars geheiligt,
 Daar 't Gulde vlies bevvaakt vvort, en geveiligt
 Voor roovers klaauvv, door sellen Stier, en Draak,
 Wiens blicken nooit beslumeren van vaak.
 Daar hangt het an dien hooghbejaarden eiken,
 VViens lyvige armen schier het zyveik bereiken,
 Te schitteren, met straalen van fijn goudt,
 Door bruine schaduvven van 't dichte vvoudt.
 De schrickelijke Draak, door heilloos dichtren
 Gekerkert op de vvacht, volbrengt zijn' plichten,
 Daar hy ter aarden, an den voet des booms,
 Ligt neêrgestrekt. Wat helt zou niet, vol schrooms,
 Op 't biezen van dat wangebroidfel yzen?
 Wat oorlogsman 't haer niet te berge rijzen,
 En 't bloedt in 't lijf bevriesen, gansch vervaert,
 Die 't oogh slaat op dien vreeslelijken staert,
 Zo dik, en lang, vol kronkelende krullen;
 Dat grouwzaam lijf, dat Argo wel zou vullen,
 Met blaauwe schubben om en om bezaaidt;
 Die gloeiende oogen, die hy wendt, en draait.
 Steeds heene en weder, en staan slonkerbranden
 Met rooden gloedt, die holle keel; die tanden,
 En kieze, en klaauwe op moord gescherpt, en heet;
 Die vleermuisvlogelen, zo lang en breedt,
 Doorgiftigt van zo doodelijke krachten,

E s

Dat

74 HET GULDE VLIES,

Dat al, wat zy beschaduwen, moet smachten.
 Een heldt, die 't dier durft onder oogen zien;
 Een Godt, die 't zeegerijk het hoofdt kan biën,
Ven. Hoe zeilt heldt Jason dan dien hoek te boven?
 Ik ducht, hy schipbreuk lyde, en zink', bedoven
 In deese onstuime zee van arrebeidt,
 En doodsgevaar: Zijn' heldendapperheidt,
 Hoe hoogh in kracht, te kort schiet, en wil zwichten.
Juno. Prinsses Medea, met haar' toverdichten,
 Strekt hem een beukelaar. Haar' milde gonst
 Heeft all' de schatten van haar' diepe konst
 Voor hem ten besten; en zijn dierbaar leeven
 Raakt haar te na, om dat ten roof te gheeven
 An Draak, en Stieren; sint haar hart, gheraakt
 Van uwe vonken, in zijn' minne blaakt.
 Hy, over dit gedrocht, zal zeegepraalen,
 En van dien boom dien rijken buit af haalen,
 En streeven door dit barnende gevaar,
 Van geenigh mensch t'ontworst'len zonder haar.
 Zy biedt hem reeds haar' hulp op Mavors acker,
 Daar hy de Stieren spant in 't juk, en wacker
 Te keer gaat voor de ploegh, die 't veldt doorsnijdt,
 Daar 't zaadt in moet, welk, opgegroeit ten strijdt
 Met schildt en zwaart, hem wil verwoedt bespringen.
 Minerve een oogh in 't zeil houdt, om te dwingen
 Hun woeden, zo haar' konst ontviel den Heldt.
 Daar komtze al an. Haar bly gelaat voorspelt
 De zeege. Jason heeft het veldt behouwen.

II. T O O N E E L.

Juno, Venus, Pallas, Cupido.

Juno. HOeis't? *Pall.* Na wensch.

Jun. Gelief het onst'ontyouwen.

Pall. Heldt Jason, met Prinsses Medee verzeldt,

Zijn'

Zijn' voet naauw zette op Mavors ackerveldt ,
 Na 't west van 't offerwoudt , van Phasisboorden
 Bemanteldt na het oost , of uit den noorden
 Quam schielijk blikfemen een schitt'rend licht ,
 En sloegh den Heldt in 't onverfaaght gezicht.
 Een vvolk van gloedt en damp, van vlam en nevel,
 Afgrijflijk geschaakeerd , likt eerst den gevel
 Der stal , bestelpt daar na het dak , en stroomt
 Ten lesten na het zuiden langs 't geboomt.

Gelijk uit eene wolk , twee bliksemstraalen ,
 Geslingerdt van Jupijn , snel needer dalen,
 En storten op steenrotsen, bergh, oft bosch :
 Oft als twee winden , van hunn' keetens los
 Geborsten , hollen langs de peekelvloeden ,
 En, sonder breidel , op de baaren woeden :
 Zoo stuiyen bey de Stieren snel ter stal ,
 En vuurwolke uit, den acker over, al
 Vervaerlijk bulkende , met kromme sprongen ;
 En werpen vast, uit gloeyendige longen ,
 En brandend inghewandt , door neuze , en mondt ,
 Een stroom van rook en vlammen , die in 't rondt
 De lucht bezwalkt, en 't aardtrijk zet in vonken.
 't Gevogelt van den hemel ploft, verdrongen
 In dien vergiften mist , op 't smeulend zandt,
 En 't kruidt , verzengdt , staat lichterlaage in brandt.

Dus komenze op den Heldt met kop're pooten ,
 En staale hoorenen , dol angestooten ,
 En delven hem eerst in een reode vloedt
 Van smook en rook, van vlam, en vuur, en gloedt.
 Gelijk op steile rots het buid'rend water ,
 En onweër affluit , als, met hol geklater ,
 En wangelaat, de zee daar tegens barnt,
 En kaatst zijn brullend schuim tot an 't gestarnt :
 Zo vruchteloos en aarzelen, en schampen
 Op Jason af de doodelijke dampen ;
 Het vuur wordt koudt van schrik, en springt heel vlugh,

Op 't

Op 't zien van zijn bevloekten schildt, te rugh.
 Den eersten Stier, die op hem an komt spatten,
 En meent hem met zijn' hoorens op te vatten,
 En uit de lucht in 't zandt te ploffen, grijpt
 Hy fluks daar by. Het dier, gekneveldt, slijpt
 En wet zijn' krachten, om den klem dier vingeren
 T'ontduiken. 't Wroet, en woelt, en pooght te slingeren,
 Te schudden, t'zijnen necke af, dat ghewicht:
 Maar ydelijk. De monstertemmer light,
 En leunt, met wapenen, en ganschen lijve,
 Het op den hals. Medeas dichten, slijven,
 En zetten hem, en zwaarte, en sterkte by.
 Het beest ontylant van helsche razerny,
 Loet naer, braakt andermaal een wolk van gloeden,
 Een nacht van zwavelrook, en slaat an 't woeden,
 Schuimbecken, worstelen, en beurt den Heldt
 En wapens op, en holt'er meê langs 't veldt,
 Vast heene en weêr: tot dat het, afgemarteldt
 In 't endt van rennen, niet meêr tegensparteldt:
 Maar stil staat, quispelstaert, en duldt de koordt
 Om hoofdt en hoorenen. Hy stouwt het voort,
 En trekt, en wordt somtijds te rug gettoeken.
 Hy zeegepraalt ten leste, en leert het boeken,
 En dulden 't kop're juk, en spant het voor
 De ploegh. Medea hadt den and'ren, door
 Haar' zvreeringen, tervvijn zijn' razernyen
 Getemdt, zijn' kracht geknakt. Hy laat zich vlyen,
 En, gaande zijn' vervvinnaar an de handt,
 Inspannen, na een luttel tegenstandt,
 In 't yz'ren ploeggareel, naast zijnen macker.
 Godt Mavors uit een vvolk zagh op zijn acker
 Dit spel vast an, en brult van dollen spijt,
 En brandt van toorn, en vvoetheidt, maar verbijt
 Zich, duchtende Jupijs gezagh t'ontteeren,
 En dat ik vvaakte, om zijn bestaan te keeren.
 Na dat dit vvildt ghespan ghetemdt, ghetoomdt,

Stondt

ondt voor de ploegh, grijpt Jafon onbeschroomdt
en teugel an, en neemt zijn spiets, en flouvyt'er
de Stierenjaght meê voort; hy stiert den kouter,
an't angezicht, met vijde voorens, snijdt
van't nooit bebouvyde landt, vvaar in hy smijt
er zeldzaam vvonderzaadt van draaketanden.
de grondt, besvvangerdt van dat gift, de banden
van haren schoot ontgort, en niet gevvelde
an't baaren valt. Straks hoort men langs het veldt,
het yffelijk geschal, uit elke vooren,
het tleeken van den kop'ren oorlogshooren;
Geklink van helmen schildt, vvélke uit der aard'
opbortelen. Men ziet geblink van zvvwaardt
in panfer, en een heir van yz're mannen,
ol vvode vvraak, op Jafon angespannen.
Hy vlieghe't er met een heldenmoedt op aan,
Hy valt an't trappelen, an't neder slaan
van hoofden, arremen, en handen, effen
geboren, daar het onderlijf, voort treffen
beschut, noch zit gedooken in den schoot
der moeder, en, eer't leeft, ontfangt de doodt.
Zijn' fabel rechtich en slinks vveidt, vveert zig vvacker,
en maait, gelijk een zeiffen, van den acker
Dat vreemdt gevvas, vvélk, afgesneên, een vloedt
Doet svvalpen, langs het veldt, van reut'lend bloedt;
Waar meê de grondt besproeit, en straks an't bloeyen,
in plaats van een, tien oorlogshelden groeyen:
t Getal der krijghers, door het sneuv'len, vvaft,
Gelijk een springvloedt, die op dijken past,
Nocht dammen. Jafon brult van vvode tooren,
Hy grijpt den keisteen, van Medee bezvvoren,
Met ongehoorde kracht, en vreemdt gebaer,
Tot toevlucht in dit dreigendste gevaar.
Hy slaat, eer hy hem vvorpt, zijn' gloênde blicken
Eens op zijn' vyanden, vvélke op hem micken,
En all' gelijk antreken, gansch vervvodt.

Hy

78 HET GULDE VLIES,

Hy woude alleen dat leeger treên te moet ;
Maar ziet geen kans , zo komense opgedonderdt.
Dies slingert hy den toversteen in 't honderdt.
Straks wenden zy hunn' speeren op elkaâr ,
En zitten d'een den anderen in 't haer.

De Krijghsgodt , ziende dit uitzinnig moorden ,
Verliest geduldt , barst uit in luide woorden ,
En schreeuwt te rugh , hun overdwaalsch gevveer :
Maar vruchteloos. Zy slyden eenen zeer.
Het oorlog groeit hoe langer , hoe verwoeder ,
Elk meent zijn' vyandt , en hy moordt zijn broeder.

Heldt Jason staat gansch ongerept , en ziet
Verwonderdt an den moordt , die daar geschiedt ,
Z'is wreedt : men weet van vluchten , nocte opgeven ;
Zy sneuv'len alle , en niemandt blijft in 't leeven ,
En d'aard' , vven op haar' rug die last verveelt ,
Slokt straks vveer in het heir , datz' hadt geteeldt.

Ven. Waar bleef heldt Jason ? *Pal.* Hy met sulck een zeege
Gekroont , stapt , met Medea ondervvege ,
Vast hervvaarts an , om 't spoor van zijn geluk
Te volgen , en dit roemrijk heldenstuk
Te sluiten met een lof , die euvvigh leevt.
Ik hoor gevvygh ; daar komenze al anstreeve.

III. T O O N E E L.

Juno , Venus , Pallas , Kupido , Medea , Jason.

Jas. IK zie , Prinsses , het Vlies gins sliêk'ren an dien boom.
Ik vvil 't afflichten. *Med.* Sta , heldt Jason , en betoom
Dien heeten drift. En merkt ghy , an den voet , dien vvachter ,
Dien grooten Draak niet , die zijn licchaam schuil houdt ,
achter
Het kreupelgroen , welk als een wal , den stam omringt.
Hy duikt gewoon voor 't oegh des kijkers : maar hy springt
Ver-

Verwoedt ten lage uit, op die toelagt, hem t'ontdragen
Dat gouden pandt, welk hy bewaakt by nachte en dagen;
Gelijk moey Circe door haar' konst hem dat beval.
Men nader slechts; ghy zult ervaren, hoe hy zal
Te voorschijn spatten; damp, en vuur, en vlammen spuwen;
En biezen yst'lijk, dat de driesste heldt zou gruwen.

*dit Zeggen naderen Medea en Jason den boom, daar 't Gulde
ulies anhangt; waar op de Draak voor den dagh springt, vuur en
vlammen en smook uit zijn keel spakwende.*

Prinsses, voeg u ter zijde, cêr dit gedrogte u deer'
En queste, tot ik 't heb gevelt met mijn geweer.

Sta af, o Heldt; ghy doodt, indien ghy meent de zeegen
Te winnen door dit staal; te stomp is uwe deegen
Op zijn' bezwooren' huidt, verstaaldt door toverdicht.
Voor sabels scherp van snee, nocht heldenkrachten zwicht
Dit oadier niet. Het wijkt alleen voor machtig rijmen.
Vertoef, ik zal 't door mijn' bezweringen doen zwijmen,
En wiegen het in slaap door sap van Ibenblaân,
Van Heul, en Bilsengroen. Laat maar mijn' konst begaan.

Vermogen' Slaap, na wiens gebodt, wat aâm schept, luistert;
Ik daag u herwaarts, uit alle oorden: komt, en kluistert
In uwe boeyens deez' nooit suimerzicken Draak.
Ghy hebt, op mijn ontbodt, de woede winden vaak
Getoont hunn' razerny; de batste buye in 't hollen
Gescht; en bliksemvuur, en dolle donderbollen
Kort in haar' vaart gesluit. Nu nijpt een grooter noodt,
Kom nu veel sterker, ja zo sterk vry, als de doodt.

En ghy vervaerlijk dier, getemt door toverdichten,
Mijn voesterling, sluit eens in 't einde uvv' gloênde lichten:
Getrouwe wachter van dit overdierbaar goudt,
Zo vele jaren uw' zorgvuldigheid betroudt,
Ontsla u, voor een poos, van dus stip op te passen.
Wat lagen vreesste? wie zou dorven u verrassen;
Daar ik uw' zy bekleê. Nu, slaap wat, en verzacht
Uwe eind'looze arbeidt: ik hou zo lang de wacht.
Ik zal dit kostel pandt, en uwe plaats bewaren.

De

80 HET GULDE VLIES,

De Draak door dit bezweeren mak geworden zijnde, nadert hem Medea, en geeft hem een slaapdrank in.

Zo, zo mijn waarde beest, laat eens uw' zorgen vaaren,
Zwelgh door deez' slaapdrank, en strek neêr langhs deezen
grondt

't Geschwubde licchaam, dat daar nimmer rustplaats vondt.

Een yz're slaap bekrumpe uw' leen, en luik uwe oogen.

De Draak strekt zich neder, en valt in slaap.

Hy sluimert. Ach! mijn hart is niet zijn lot bewoogen.

Mijn waarde voesteling, helaas! wat gaat onsaan!

Heel anders gingt, wanneer, by 't schemeren der maan,

'Ter middernacht, ik quam bezoeken deez' woestijnen,

Om u te voeden met mijn' heftige venijnen,

Op dat ghy nimmer wierdt van sluimerzucht verkracht,

En onvermoedelijk moght schrap staan op de wacht.

Hoe loogh ligt ghy daar neêr gestrekt? hoe diep bedoooven

Van slaap? en geeft het Vlies ten besten, die 't wil rooven?

Rampzalig dier, hoe duur wil deze slaap u staan?

Alle uwe rijkdom gaat ghy quijt; ghy zult voortaan

Geen Gulde vlies meêr zien, geen goudt meêr door dit
hooge

Geboomte schitteren, en blinken in uwe oogen.

Wijk voor het Noordlot, en verkies een ander woudt,

Daar ghy uw' dagen eindt, en zonder my u houdt.

Vaar wel, wilt deez' mijn' daadt vergeten, en vergeven.

Beroof ik u van 't Vlies, 'k beroof u niet van 't leven.

Heldt Jason, nu.

Jaf. Het hangt te hoogh. *Med.* Stijgh zonder schroom
Vry boven op den Draak, en licht het van den boom.

*Helt Jason klimt op den slapenden Draak, en neemt het Gulde vlies
van den Erkeboom af, dat over zijnen arm hangende: waar op
Medea den Boom begint te bezweeren.*

Bejaarde Stam, vyiens arm dit Vlies zo vele jaren

Te prijck gedragen heeft, beschaduyt met uvv' haeren,

Van Circe tot dit ampt, getoovt uit der aard',

Haar' schoot ontfange u vveêr, gelijkze u heeft gebaart.

Zo

T R E U R S P E L. 81

haast heeft Medea dit niet uitgesproken, of de Eikenboom ver-
zinkt gezwindelyk onder in de aarde: waar na Medea voort-
vaart, en spreekt tegen Jason.

Men spoey straks strandewaarts, eêr iemandt ons bespiede
En onderscheppe.

J. 'k Hoor gerucht van volk: men vliede:
Eêr dat men ons met kracht bezett': wy zijn ghewis

Betrapt. *Med.* Men toeve, en weete eerst wie, en waar het is.

J. Ik hoor het allerweege, en 't komt, hoe langs, hoe nader.

'k Zie krijghevolk.

Med. Ik mijn' broêr, en bruigom. *Jas.* Ik uvv' vader.
Wat nu, Mevrouw?

Med. Geen noodt, vly u slechts op den Draak
An myne zy. *Jas.* Mevrouw! *Med.* Enschroom geenfins.

Medea gaat voor op den Draak zitten, en Jason an haar zijde,
achter haar. Zo haast zy beide gezeeten zijn, spreekt Medea
den Draak an.

Ontwaak

Weêr, waerde beeft, ontwaak, en pas op mijn geboden.

Daar 's onraadt, zet u schrap.

I V. T O O N E E L.

*Juno, Pallas, Venus, Cupido, Æetes, Styruſ,
Medea, Absyrtus, Jason, Rey van
Kolchische Edelen.*

HElpgrootvaar! ach! *Æêr.* Helpt Goden!

De Boom en 't Gulde vlies zijn wegh.

Wat zie ik daar?

Medea op den Draak, en Jason achter haar?

Trouw'looze, is alles dus voor vaderlandt, en vader

En besten, zo ghy roemde?

En toont ghy, dien verrader,

F

Dien

Dien snooden roover van het Rijksheil dus uvy' min,
En heb ik averchtsch geoordeeldt van uw' zin?

Abf. Verblinde zufter, hebt ghy eer en plicht vergeeten?

Æt. Is dit ons hulp geboon? *Sty.* Is dit beloft gequeeten?

Med. Een sterke Godt dwingt my te hooren zijn gebodt;
Te volgen, waar hy trekt. *Æt.* Wat Godt?

Med.

De Minnegodt.

Die, met een fcherpe flits, mijn' boezem zo doorgriefde,
Dat alles ftrijkt de vlagh voor Jafons sterke liefde.

Æt. Is hy u waerder dan, als vader, vaderlandt,

En broer, en bruidegom, en zufter, en verwant,

En vrienden? *Med.* Hy alleen kan my all' deez' verftrekken.

Abf. Wilt ghy dan reukeloos uwe achtbaarheid beplekken,

Verloochenen uw' staat, bezoedelen uw ftam;

En doen uwe eer te kort? *Med.* De drift der minnevlam
Kreunt zich des niet, en kan dien drazyboom overstappen.

Sty. Zult ghy dan dus verdwaaft mijn' liefde op't harte trappen,
Mijn dienft slaan in den windt, my voor een vreemdt ver-
fmâan,

Onze echt verbreeken, die ghy reeds hadt toegestaan

Op't vaderlijk gebodt, en zynen wil weêrftreeven?

Med. Een machtiger gebiedt, dien ik gehoor moet geeven.

De min beheerft mijn' ziel, daar hy de kroone in spant.

Mijn' reeden buight: hy fleepst gevangen mijn verftant.

Æt. Mijn' dochter, wilt ghy dan uws vaderskroon verraden?

Abf. Mijn' zufter, groeit ghy dan in uwes broeders fchade?

Sty. Mijn' bruidt, verlaat ghy dan uw' bruidegom, en landt,

Om met een vreemd'ling, an een vergeleegen ftandt,

Op't avondtuur, door zeen en stormen te bejaagen,

't Geen u, in 's vaders hof, zo mildt wordt opgedraagen,

En fonder moeiten, en gevaar ghy krijgen kondt?

Med. De Mingodt fchikt het zo. Wat wringt ghy my ten
mond

Dit t'elken maalc uit, door uw vraagen, en uw klaagen.

Een noodtdyvang parftme; laat u dit verfchoon behaagen.

Æt. Behaagen? Neen ghy tergt mijn ongeduldt tot vyraak.

Trou-

Trouvvanten kneevelt haar. *Med.* Staat af, eêr u de Draak
Met zijn vergiftigh vuur, en tandt en klauvv verdelghe.

*dit woordt van Medea begint zich de Draak te beweegen, en
weeder vuur en vlammen te spuwen.*

r. Helpt Goôn! vvat spijt? vvie kan dien schamp'ren hoop
verzvvolgen?

Vervvaaten' dochter, die op Goôn nocht menschen past,
Ghy sult dan sterven met uvv' roover. Volght mijn' last
Trouvvanten, spant uvv' booge, en trefte met uvv' schich-
ten.

d. Ghy vvoelt vergeefs, ik maak ons schootvry door mijn'
dichten.

Staak uvv vervolgh, en uvv gemoedt gelaaten stel:

Ik vaar na Gricken toe, en ghy, vaart eeuuvigh vvcl.

*den dit gezeght hebbende, vlieghe de Draak met haar en Jason,
van achteren van het Tooneel, na vooren, oft na de Anshoutwers
toe, door de wolken wegh.*

V. T O O N E E L.

*Juno, Venus, Pallas, Kupido, Aëtes, Styruſ,
Absyrtus, Rey van Kolchische
Edelen.*

f. **Z**Y neemt haar' vlucht door 't zyverck. Wat zal men nû
beginnen?

r. Wat onvervvachte ramp!

Zy gaat my an de zinnen!

Mijn' bruidt dus licht en valsch!

r. Mijn dochter my verraân!

f. Dit klaagen geldt'er niet. Men dient iets te beſtaan
Tot redding in deez' noodt.

r. De ramp is niet te keeren.

Abf. En vvaarom niet?

Æt. Men heeft nocht vleugelen, nocht veeren,
Om na te rennen deez' vervloekte door de lucht.

Abf. Wy hebben voeten, om na strandt te spoên!, hunn' vlucht
Te scheep te stuiten, en dit roovers rot te dvinge.

Æt. Medea baant het spoor voor deese vluchtelingen
Door haare konst. Zy strekt die rooveren een schildt
En scherm, daar al uvv vverk zijn' kracht vergeefs op spilt.

Sty. VVat schaadt een kans gevaagt, men vveet niet hoe 't kan
lucken.

Abf. Ik hoop, dien trotsen roof hunn' klaauven vveet t' ont-
rucken.

Æt. Ik volgh, vvijs ghy 't zo wilt. Men trek terstondt te vwerk.
Maar vvat vvil dit? VVat straal van licht brak daar door 't
zyverk.

En sloeg myne oogen met zijn glans? Daar blinkt zy vvee-
der

Op nieuvs. Een schoone vvolk stijgt van den heemel nee-
der.

Een goddelijk muziek stroomt my ten ooren in.

Men kniele eerbiedigh, en men vachte op 's Heemels zin.

Middelerwylten Æetes dit spreekt, ziet men heel achter op het Tooneel, om hoogh in de lucht, een groote heldere wolk zich bewegen, en altemets zich openende, een straal licht uitschieten, welke, gelijk een bliksem, de schaduwen van het dicke woudt schielijk en by vlaagen verlicht. De wolk daalt allenks, voortdrijvende van achteren na vooren, en rolt zich van liever leede uit elkanderen, tot dat zy, heel beneden, en voor op het Tooneel zich openende, Phœbus verschoont, zittende op zijnen gouden zonnewagen, van zijne vier paerden getrocken; en hobbende zijn' blinkende kroon van schitterstraalen op zijn goudtgeel haer, omringt van een helderblickerend, en heerlijk blaakend licht, dat op de schaduwige akeligheidt van het naare woudt wonderlijk afsteekt. Terwijl deezze wolk daalt, hoort men een lieffelijk onder een gedommeldt geluidt van loet vleyend gespeel, en anghenaam ghozangh, dat het hardste hart tot diepen ootmoedt,

moedt . en eerbiedigheid zoude bewegen. *Æetes* met zijn gheselschap , daar van ghetroffen , knielt godtsdienstigh neder , en ontfangt zijns vaders *Phæbus* aanspraak met behoorlijk ontzag.

VI. T O O N E E L.

Juno, Venus, Pallas, Phæbus, Cupido, Æetes, Styrrus, Absyrtus, Rey van Kolchische Edelen.

Phæ. Myn zoon, staak *Jason* met *Medea* te vervolgen :

De hemel voor de Grieken strijdt.

Schrijfmoedigh 't Ramsvel, en uw koningscepter quijt :

Het staale Noodlot heeft, verbolgen

En straf op mijn geslacht, 't verlies

Van *Kolchis*, en zijn heerschappye

Gehecht an 't Gulde vlies.

Medea voor hare ondaadt straf zal lyen

In Grieken, en met een gansch Grieken lyen doen.

Doch, na een ballingschap van jaaren

Voor u, en haar, zal zy een *Medusa* baaren ,

Wiens heldendeugt, by u verwervende haar' zoen ,

En zalvende 't verdriet, zo lang van u geleeden ,

U weder zal op *Kolchis* troon

Verheffen, en de grondslag van de kroon ,

En 't keizerdom opmetzelen der Meeden ,

Ter onverwelkb're lof van uwes dochters zoon.

Phæbus dit orakel geëindigh hebbende, klimt , onder een aangename zoedluidenheit van gespeel , en gezangh , de wolk weder op, te rugghe drijvende , van vooren na achteren ; en zich langhsaamlijk weder in malkanderen rollende , sluit zich toe, en voert *Phæbus* uit het gezicht der Anschouwers. *Æetes* spreekt , in 't opvaaren, zijnen vader an.

86 HET GULDE VLIES,

Æt. Wy volgen, vader, 't gheen uw' Godt spraak ons komt raaden,

En willen draagen, met gedult, deeze ongenade,
Welcke ons beſchooren ſtaat. Des heemels wil geſchie,
En ons zijne onderſtand, in deeze rampen, biê.

VII. T O O N E E L.

Juno, Venus, Pallas, Kupido, Æetes, Styruſ,
Absyrtus, Rey van Kolchiſche
Edelen.

Æt. M Yn' kind'ren, keeren wy. Het Noodtlot te bevechten
Is dolligheidt: Uw zwaardt zal mijnen ſtaat niet rech-
ten.

Zy is bouwvalligh, en haar onluk rukt haar neêr.
Laat Gricken met het Vlies heenvaaren, en wy weêr
Ten hove keeren, en bezien, hoe 't af wil loopen
Met Kolchiſ ſcepterſtaf, en, met een vaſte hoope
Van het toekomend luk, ons trooſtende, vol moedt
Doorzwelgen 't bitter nar van deeze weederſpoedt.

Abs. 'k Ghehoorzaam Grootyaars ſtem, en ſtelle my ghelaa-
ten,

Al valt het hardt.

Sty. Ik keer weêr na mijn rijk, en ſtaaten,
En ruime Kolchis, daar voor roozen van geluk,
(Laas!) mijn' rampzaal'ge min plukt doorenen van druk.

Æt. My deert, o Vorſt, uw ſmart.

Sty. Denk, hoeze my moet ſmaaken.

Æt. Het voeght den braaven, van de noodt een deugt te maa-
ken.

Sty. Mijn min zit al te diep.

Æt. De tijdt het al verzacht.

Sty. Die is 't alleenigh, daar ik trooſt en heul af wacht.

T O O .

VIII. T O O N E E L.

Juno, Venus, Pallas, Cupido.

Juno. DUs komt met nooit verwelkbaare lauwricken,
De volle zeege in 't eind' de kruinen sieren
Der Griekſche helden. Wie op ons vertrouwt,
Heeft op een ſteenrots, die nooit wankt, gebouwdt,
En treft zijn wit, door 't barnen van gevaaren.

't Schip Argo bruiſt vaſt heene, door de baaren,
Voor windt, en ſtroom, en, op dien rijken buit,
Het Gulde vlies, en d'overſchoone bruidt
Medea, ſchijnt een hoogen moedt te dragen.
Lang drijf die ſpoedt het voort. Ik ſtijgh te wagen,
En vaar ten heemel, na mijn hof, door 't zwerk,
Nu, na ons wenschen, ſtaat bekroondt ons werk.

Mijn' werkgenooten, weeft mijn reisgenooten,
En kleedt mijn' zijde, oft hebt ghy t'zaam beſlooten
Een and'ren tocht, waar heene uw ampt u drijft:
Ons wit, ghetroffen, eſcht niet, dat ghy blijft.

Ven. Het grootſte feſt, welk Paphos, my ter eere,
Ooit vierde, vangt nu an. 'k Moet derwaarts keeren,
Om met mijn' heiligheid, die pronk, en pracht
En offerpraal te zetten in haar' kracht.

Pal. De gunſt tot Grieken heeftme op zee beſcheiden
'k V Vil Argo, met zijn' vracht, te rugh geleiden,
Door ſtorm en peekel heen, tot daar het land',
En loſſ' zijn Helden, op het Griekſche ſtrandt.

Juno. Mevrouwen boet uw' luſt; 't zal my behaagen.
Stijght af, mijn' paauwen.

Pal. Daal mijn' vlugge waagen.

Ven. Mijn' zwaanen, ſtrijkt ſlaks needer uit de lucht.

Kup. Men

38 HET GULDE VLIES, TREURSPEL.

Kup. Men past op uvv' geboôn: ik hoor gherucht.

Hier daalen reegelrecht uit de lucht needer de wagen van Juno, an de eene zijde, van Pallas, an de andere, en van Venus in 't midden van het Tooneel.

Juno. Mijn' dankbaarheid vvil nooit deez' dienst vergeeten.

Pal. Daar 's niets verdiendt.

Ven. Ik heb maar plicht gequeeten.

Juno. Geen tegenspoedt bedraayboome uve reis.

Pal. Ven. Nocht hind're uvv' tocht na 't hel ghestarndt Paleis.

De Godinnen, dus afscheids van elkanderen ghenomen hebbende, gaan elk op haaren wagen zitten, Cupido zich by zijne Moeder woegende; en vliegen te gelijk, Juno en Pallas kruiswijs voorby elkanderen, en Venus van vooren van 't Tooneel na achteren toe, na de wolken, uit het gezichte der Afschouwers.

Einde des vijfden en laastten Bedrijfs.

